

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	8805 Економіка підприємства
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8805
Назва ОП	Економіка підприємства
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Козловський Сергій Володимирович, Чупрін Євген Сергійович, Романовська Юлія Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.10.2022 р. – 19.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1X6DyxarOHgOaKMMZmI93pI_8x1skFNuh/view
Програма візиту експертної групи	https://kaf-ep.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/prohrama-vizytu-051_ep_mah17-19zhovtnia.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти К-ПНУ ім. Івана Огієнка справляє позитивне враження та загалом відповідає критеріям акредитації. Має чітко сформульовану мету та цілі програми, які корелюються з стратегією розвитку і статутом ЗВО та відповідають стандарту 051 «Економіка». Університет під час онлайн зустрічей продемонстрував тісні взаємозв'язки зі стейкхолдерами, участь у міжнародних проєктах та активну освітню та наукову діяльність, що забезпечує реалізацію даної ОП на високому освітньому рівні. В ЗВО достатньо на високому рівні продемонстрована якість процедур організації таких освітніх процесів, як розробка структури та змісту ОПП; побудова доступу до ОПП та визнання результатів навчання; організація навчання; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОПП НПП; формування якісного освітнього середовища та матеріальних ресурсів; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОПП. У навчальному середовищі панує дружня атмосфера, НПП мотивовані до професійного розвитку. На кафедрі економіки підприємства підібраний висококваліфікований колектив науковців, діє власний Центр регіональних досліджень. Особливістю ОПП є те, що освітня діяльність лежить в площині проєкту DigEco (Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану (DigEco)), що дозволяє в спеціалізованій лабораторії проводити аналітичні дослідження та реалізовувати науковий потенціал як студентів, так і викладачів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП «Економіка підприємства» є актуальною та відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, враховує вимоги діджиталізації економічних процесів. В обговоренні змін до ОПП залучені здобувачі, студентське самоврядування та роботодавці, а їх пропозиції враховано, що підтверджено відповідними документами. Тісні зв'язки з роботодавцями та практиками, що забезпечує урахування їх позиції при визначенні цілей та ПРН. Співпраця із закладами вищої освіти. Участь у міжнародних, практико-орієнтованих проєктах. Наявна практика самостійного вибору освітніх компонентів здобувачами ОПП «Економіка підприємства». Окремі ОК, що викладаються в межах проєкту «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» підсилюють набуття програмних результатів даної ОПП за рахунок сильної мовної підготовки та цифрового спрямування окремих ОК. На даній ОПП в рамках роботи Центру регіональних досліджень працює студентська проблемна група «Проблеми інноваційного розвитку суб'єктів господарювання», до складу якої входять здобувачі даної ОПП. Позитивною практикою ЗВО є створена політика формування соціальних навичок (soft skills) в контексті вивчення освітніх компонент, під час дискусій в Центрі регіональних досліджень, діє при кафедрі та під час гостьових лекцій професіоналів-практиків. Закладом розроблена та затверджена у квітні 2022 року процедура визнання результатів навчання отриманих в неформальній та інформальній освіті. В ЗВО розроблені дієві форми та методи навчання і викладання в період пандемії COVID-19 та військового стану, визначено основні інструменти, що використовуються при здійсненні освітнього процесу, розроблено прозорі процедури оцінювання при роботі в дистанційному режимі. Викладачів, що реалізують ОПП, активно залучено до програм міжнародної мобільності, розвитку міжнародної співпраці. Наявність в ЗВО чітких процедур та механізмів забезпечення і дотримання академічної доброчесності. Університет активно популяризує дотримання академічної доброчесності проведення відповідних заходів. Налагоджена співпраця із стейкхолдерами в процесі організації та реалізації освітнього процесу. Сприяння професійному розвитку НПП, можливість викладачам брати участь в міжнародних проєктах в сфері вищої освіти (зокрема, Програми Європейського Союзу – ERASMUS+ в рамках проєкту DigEco.), в тому числі і без відриву від основної роботи. Розвинена система залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. На випусковій кафедрі в межах факультету існує практика міжкафедральної взаємодії в підготовці та реалізації освітніх програм. За період функціонування ОПП враховувались пропозиції стейкхолдерів та всіх учасників освітнього процесу щодо її вдосконалення; налагодження зв'язків із зовнішньою академічною спільнотою відбувається через спільну участь у освітніх проєктах (DigEco). Грамотно та якісно виконане інформаційне наповнення та зручність офіційного сайту К-ПНУ ім. І. Огієнка.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Незначна кількість партнерів в межах «національної академічної мобільності». Рекомендації: додати партнерів до ОПП «Економіка підприємства» у рамках «національної академічної мобільності». 2. Нечітко обґрунтовано передумови вивчення ОК в ОПП. Рекомендації: скорелювати передумови вивчення ОК в ОПП. 3. Низький рівень популяризації серед здобувачів ОПП неформальної освіти, попри наявний у них інтерес. Рекомендації: посилити рівень інформування та популяризації серед здобувачів заходів неформальної освіти та процедури перезарахування їх результатів. 4. Несистематизована наукова робота здобувачів вищої освіти за ОПП, що реалізується у вигляді участі у науково-практичних конференціях, публікаціях тез доповідей і спільних із викладачами наукових статей. Рекомендації: активізувати залучення здобувачів вищої освіти ОПП до наукової роботи, участі в наукових дослідженнях і розробках кафедр, спільних із стейкхолдерами дослідницьких проєктах і програмах. 5. Незалученість в повному обсязі студентів до наявних у ЗВО значної кількості програм міжнародної мобільності (на даний момент із зрозумілих обставин). Рекомендації: активізувати роботу по залученню здобувачів ОПП до участі в програмах міжнародної мобільності, міжнародних і спільних проєктах. 6. Незначний рівень унікальності для кваліфікаційної роботи – 60%, а для курсової – 30%. Рекомендації: підвищити необхідний рівень унікальності. 7. Невисока кількість

наявних сертифікатів B2 (CEFR) серед викладачів ОПП. Рекомендації: впровадити механізм стимулювання отримання сертифікатів CEFR серед викладачів ОПП. 8. Закладом випускаються фахові наукові видання, проте здобувачі та науково-педагогічні працівники не мають можливості безоплатної публікації у даних журналах. Рекомендації: надати можливість безоплатної публікації у журналах, які випускаються закладом. 9. Механізм спілкування з випускниками має дещо формальний характер та спостерігається недостатньо відпрацьована система збирання інформації щодо випускників ЗВО за даною ОПП. Рекомендації: посилити моніторинг інформації щодо кар'єрного шляху випускників та використовувати особисте спілкування

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Установчі та основні документи які регулюють діяльність ЗВО наведені на сайті університету, у рубриці «Публічна інформація» (<https://u.to/WWpYHA>). Даний розділ якісно та зручно надає інформацію щодо діяльності ЗВО. Так, у даній рубриці чітко, змістовно та структуровано подано інформацію яка стосується практично усіх видів діяльності університету, подано інформацію про оновлений Статут Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://u.to/bWpYHA>), Стратегію та перспективні напрями розвитку ЗВО до 2030 року (<https://u.to/lWpYHA>) яка підтверджує, що освітня діяльність програми що акредитується відповідає цілям освітньої діяльності ЗВО. Стратегія Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка затверджена у серпні 2020 року визначає «пріоритетність співробітництва з бізнесом, промисловістю та суспільством» про що зазначено у Відомостях СО. Метою ОПП є «підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних вирішувати дослідницькі й управлінські завдання та проблеми функціонування економічних систем різного рівня в умовах формування та розвитку цифрової економіки». Слід, констатувати, що цілі ОПП відповідають стратегічним напрямкам діяльності ЗВО, а особливість та унікальність ОПП полягає у виокремленні напрямку саме цифровізації у економічному просторі, що певним чином направлено на реалізацію положень «Концепції розвитку цифрових компетентностей», яка затверджена КМУ № 167-р, 03.03.2021 (<https://u.to/-1DGGw>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Для забезпечення інтересів стейкхолдерів, ЗВО було сформовано Робочу групу з моніторингу ОПП (протокол засідання кафедри економіки підприємства № 3, від 28.04.2022 р.), до якої окрім працівників ЗВО входили представники від: роботодавців (Подсікера В. директор виробничого підприємства «Левада ЛТД»; Люба Ю. заступник директора ТзОВ «ЛВМ-33»; Білюк В. директор КП «Побуткомбудсервіс»; Мельник В. директор ФГ «Мельник-Агро») та здобувачів вищої освіти, студентського самоврядування та випускників (Беньковська Д., Мельник Р., Грохольська В., Кухар Р., Манзюк А., Дунаєвська І.). Також у дану робочу групу був залучений представник іншого ЗВО, а саме д.е.н., проф. університету КРОК – Радіонова І.Ф., що засвідчує високий рівень співпраці у рамках зазначеної робочої групи. Також, від ОПП 2021 року було отримано позитивні рецензії від Чернявський С.Є. директор ТОВ «КВЗП «Кам'янець-Подільський» який нажалі не зазначений у складі даної робочої групи і також не був присутній на зустрічі з ЕГ, але зазначає у рецензії що «для викладання і проведення практики залучені фахівці з досвідом практичної роботи за даною спеціальністю». Також на ОПП є позитивна рецензія Місюк М.В. д.е.н., проф., декана економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету. Робоча група з моніторингу ОПП працює у рамках Положення про раду роботодавців у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://u.to/sWpYHA>) де чітко висвітлено мету, функції, задачі та обов'язки щодо здійснення даного виду діяльності. У рамках ООП періодично здійснюється опрацювання та урахування пропозицій та рекомендацій стейкхолдерів (<https://u.to/smpYHA> та <https://u.to/yGpYHA>) за результатами проведено моніторинг ОПП (<https://u.to/2WpYHA>). Так Білюк В. було запропоновано «Розширити знання та компетенції студентів щодо автоматизації та цифровізації виробництва» (що і було враховано розробниками даної ОПП). Також, відповідно до зазначених у Відомостях СО представники роботодавців (Білюк В.) залучаються до атестації здобувачів за даною ОПП (<https://u.to/22pYHA>). Участь стейкхолдерів у Робочій групі з моніторингу ОППУ було підтверджено на зустрічі з ЕГ. Пропозиції щодо оновлення ОПП забезпечуються кафедрою у рамках он-лайн зустрічей, так 16.11.2021 року було проведено таку зустріч (<https://u.to/6mpYHA>) де були враховані пропозиції щодо розвитку ОПП та було отримано в цілому позитивну

оцінку від здобувачів вищої освіти та роботодавців. Прикладом реальної співпраці зі стейкхолдерами у рамках даної ОПП може засвідчити інформація яка наведена на сайті кафедри економіки підприємства, а саме вкладка «Робота зі стейкхолдерами» (https://u.to/_2pYHA) де наведено інформацію про робочі групи, заходи з обговорення, планування зустрічей, питання співпраці. У рамках ОПП також враховуються інтереси представників студентського самоврядування (<https://u.to/-GpYHA>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Оцінка відповідності цілей ОПП та ПРН відповідають тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці та дозволяє стверджувати, що цілі ОПП загалом містять низку професійних акцентів щодо здійснення підготовки висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних вирішувати дослідницькі й управлінські завдання та проблеми функціонування економічних систем різного рівня. Зазначена відповідність забезпечується досягненням ПРН визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. ЗВО надав докази щодо достатності ПРН визначених Стандартом для відображення галузевого аспекту у напрямку унікальності даної ОПП яка спрямована саме на забезпечення цифрової економічної освіти. Інформацію про потреби ринку праці ЗВО було отримано від стейкхолдерів на зустрічі з ЕГ. Стейкхолдери: Люба Ю. (заступник директора ТОВ «ЛМВ-33»), Дунаївська І. (менеджер з навчання та розвитку CRH Україна АТ «Подільський цемент»), Вишневська Л. (менеджер, ПП «ВітАДрук»), Ванат А. (директор ПП «АВАНТ-АГРО»), Колодзій В. (комерційний директор ТОВ «Епіцентр К» у м. Кам'янець-Подільський) на зустрічі з ЕГ зазначили, що є потреба у фахівцях з даного напрямку, але зазначили, що вакантних місць немає у даний час (але вважають, що вакансії на їх підприємствах з'являться у найближчій, поствійськовий час). За інформацією гаранта, досвід низки провідних вітчизняних (співпраця з університетом Крок - д.е.н., проф. Радіонова І.Ф., програми стажування викладачів за даною ОПП - <https://u.to/C2tYHA>) та міжнародних ЗВО був вивчений у процесі доопрацювання ОПП у рамках договору про співробітництво. Так у 09.02.2022 року було укладено угоду про співпрацю з університетом ім. Яна Длугоша, Польща, де у предметі зазначено про співробітництво «з питань узгодження та стандартизації навчальних планів і навчальних програм з метою отримання очікуваних результатів навчання» (<https://u.to/GmtYHA>). Щодо урахування досвіду іноземних ЗВО, то за інформацією представника відділу міжнародних зв'язків Сторчакової Т.В., це здійснюється за рахунок співпраці з іноземними ЗВО (<https://u.to/IWtYHA>) та участю в міжнародних проєктах Erasmus+. Особливістю ОПП є те, що освітня діяльність здійснюється в рамках проєкту DigEco (Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану (DigEco) 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SVNE-JP), (<https://u.to/MWtYHA>), яка враховує тенденції розвитку спеціальності в аспекті розвитку цифрової економіки. На сайті ЗВО представлено перелік ВУЗів-партнерів (<https://u.to/M2tYHA>), проте незрозуміло за котрими саме напрямками відбувається співпраця за цією ОПП. Також слід звернути увагу на відсутність у ОПП «національної кредитної мобільності», що потребує доопрацювання даної ОПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз силабусів і робочих програм навчальних дисциплін дав змогу зробити висновок, що за їх змістом ОПП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка». А саме, перелік загальних та спеціальних компетенцій, ПРН повністю співпадає зі вказаним Стандартом. До ОПП введено ОК, які дозволяють послідовно та комплексно, за допомогою використовуваних методів та технологій, сформувати у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня загальні та фахові компетентності. Також ОПП виконує вимоги, визначені у Національній рамці кваліфікацій. Усі компетенції та ПРН забезпечуються обов'язковими ОК. Також у «Передмові» ОПН вказано, що «ОПП розроблена на основі стандарту вищої освіти України за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки другого (магістерського) рівня вищої освіти (затверджено та ведено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 року № 382). Що відповідає дійсності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОПП «Економіка підприємства» має чітко сформульовані цілі, які корелюють зі Статутом ЗВО і Стратегією та перспективним напрямом розвитку ЗВО до 2030 року. В обговоренні змін до ОПП залучені здобувачі, студентське самоврядування та роботодавці, а їх пропозиції враховано, що підтверджено відповідними документами. 3. Тісні зв'язки з роботодавцями та практиками, що забезпечує урахування їх позиції при визначенні цілей та ПРН. 4. Співпраця з вітчизняними і закордонними ЗВО. 5. Участь у міжнародних, практико-орієнтованих проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Обмежений перелік партнерів в межах «національної академічної мобільності». Рекомендації: у процесі перегляду та формування проєкту даної освітньої програми доцільно додати перелік партнерів у рамках «національної академічної мобільності».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОПП корелюються з місією та стратегічним орієнтиром розвитку ЗВО. Позиції основних стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін при визначенні цілей та ПРН за ОПП враховані. Цілі ОПП враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, врахування регіонального контексту здійснюється за рахунок налагодження зв'язків з підприємствами-практиками. ОПП в цілому дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051. Не доопрацюванням ОПП є відсутність у проєктуванні ОПП положень щодо «національної академічної мобільності». Враховуючи викладене, ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам критерію 1 рівню В з недоліками, які можна вважати несуттєвими. Рекомендації є досяжними.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ з'ясувала, що обсяг освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» та навчального плану відповідає вимогам розділу II, ст. 3 Закону України «Про вищу освіту» (<https://cutt.ly/6BVzovF>) щодо навчального навантаження для магістрів, становить 90 кредитів. ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/DBVzJUM>). Обов'язкова компонента становить 67 кредитів (74%), вибіркова компонента ОПП – 23 кредити (26%), що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» Розділ X. Проте в ОПП наведено 67 кредитів – 75% та відповідно 23 кредити – 25% (<https://cutt.ly/nBVW1EF>). Освітні компоненти розподілено на 3 семестри, навчання на ОПП завершується кваліфікаційною роботою. На практичну підготовку здобувачів вищої освіти відведено 10,5 кредитів ЄКТС, які реалізуються за допомогою виробничої та переддипломної практики тривалістю 7 тижнів. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів, а також структура і зміст навчального плану знаходяться у відповідності один до одного та до вимог законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Термін навчання здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем з ОПП «Економіка підприємства» становить 1,4 роки. ЕГ дійшла висновку, що обсяг освітньої програми, окремих освітніх компонентів, а також структура і зміст навчального плану є узгодженими, відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження за другим (магістерським) рівнем. ЕГ дійшла висновку, що обсяг освітньої програми, окремих освітніх компонентів, а також структура і зміст навчального плану є узгодженими, відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, але більш коректно прописати співвідношення кредитів в ОПП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру та логічну послідовність ОК. ОП регулюється внутрішніми документами ЗВО (Положення про освітні програми в К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція), <https://cutt.ly/eBVANWG>; Порядок проведення внутрішньої акредитації освітніх (освітньо-професійних/освітньо-наукових) програм спеціальностей К-ПНУ ім. І. Огієнка (додаток до Положення про ОП) <http://surl.li/bkkzp>). ЕГ дійшла висновку, що ОПП чітко структурована: містить 2 блоки (Обов'язкові основні компоненти, до яких відносяться освітні компоненти загальної підготовки та вибіркові освітні компоненти) (<https://cutt.ly/nBVW1EF>). Освітні компоненти включені до ОПП складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і програмних результатів навчання. За допомогою ПРН (ПРН01-ПРН15) формуються у здобувачів вищої освіти компетентності зорієнтовані на підготовку фахівців в сфері економіки підприємства (ЗК01-ЗК08), що здатні вирішувати дослідницькі, інноваційні й

управлінські завдання в розрізі економічних систем різного рівня. ЕГ засвідчує, що ООК04-ООК11 дозволяють студентам набути таких програмних результатів, як ПРН02, ПРН04, ПРН09, ПРН10-ПРН11, ПРН13-ПРН15, що логічно взаємопов'язує уніфікованість в розрізі соціально-економічних явищ та секторально-галузевий аспект даної ОП. Разом з цим є деякі неточності щодо ООК02. З огляду на перелік тем РП ООК02 не зовсім зрозуміле набуття здобувачами таких ПРН як ПРН07, ПРН09 та ПРН13 (<https://cutt.ly/KBV01aK>). Компоненти ОПП базуються на теоретичних та практичних засадах сучасних економічних процесах та явищах, наукових методах нормативного, кількісного й інституційного аналізу, інструментарію формування міжнародної, регіональної економічної політики та економіки підприємства та набуття навиків під час практичної підготовки, які відображені у силабусах, які подано на сайті кафедри «Економіка підприємства» (<https://kaf-ep.kpnu.edu.ua/> розділ «Навчальна робота»). Структурно-логічна схема вбудована за принципом від загального до часткового, проте не обґрунтовано передумови вивчення ОК в ОПП. Каталог дисциплін вільного вибору здобувачів (<http://surl.li/dkbtz>) відображає перелік вибіркових навчальних дисциплін за факультетами. За найменування навчальної дисципліни в розрізі кожного окремого факультету можна ознайомитися з необхідним силабусом. Такі ОК, як ООК04, ООК05, ООК08, ООК10, ООК11, що викладаються в межах проєкту «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» (<https://inter.kpnu.edu.ua/uk/digeco/>) значно підсилює набуття програмних результатів. На основі аналізу силабусів, РП та матеріалів дисциплін, інтерв'ю зі здобувачами, викладачами, гарантом ОП, ЕГ дійшла висновку, що РН за дисциплінами комплексно та послідовно забезпечують формування ПРН, зміст ОК відповідає цілям ОП та ПРН. Проте деякі РП не узгоджуються з ОПП щодо ПРН, а саме в РП ООК04 (<http://surl.li/dkbcz>) прописано ПРН02, а в ОПП даний ПРН відсутній. Всі ПРН забезпечуються нормативною частиною навчального плану.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП «Економіка підприємства», зокрема, об'єкт, цілі навчання, теоретичний зміст, методи, інструменти та обладнання відповідають предметній області спеціальності 051 «Економіка». Освітні компоненти даної ОПП за змістом безпосередньо пов'язані зі спеціальністю 051 Економіка. ООК3 «Економічне управління підприємством» дозволяє сформувати у магістрів системні знання про закономірності взаємозумовлених змін економічних параметрів діяльності підприємства, ООК12 «Курсова робота з економічного управління» містить теоретико-прикладне дослідження та глибоке теоретичне осмислення актуальної організаційно-управлінської або соціально-економічної проблеми та дозволяє практично підготуватися до дослідження в рамках кваліфікаційної роботи. Вибіркові освітні компоненти, такі як «Дизайнерське мислення», «Цифровий маркетинг в дії» підсилюють оволодіння студентами ОПП, що було зазначено здобувачами під час спілкування у фокус групі (Д. Беньковська, А. Кавунець). Освітні компоненти, що викладаються в рамках DigEco, ООК04, ООК05, ООК08, ООК10, ООК11 підсилюють відповідальність технологій та методів щодо оволодіння здобувачами вищої освіти в повному обсязі змістом ОПП «Економіка підприємства». Освітня програма обґрунтовує розмежування дисциплін двох видів: цикл обов'язкових основних дисциплін. Що враховує 2 основні компоненти загальної підготовки, відповідно до мети ОПП та цикл вибіркових освітніх дисциплін за вільним вибором здобувачів вищої освіти. Структура оновленої у 2021 р. ОПП (<http://surl.li/dkcpH>) сформована таким чином, що студенти опановують в повному обсязі як загальні компетентності, так і спеціальні фахові компетентності за галуззю знань. Підтвердженням зазначеного вище є силабуси та робочі програми навчальних дисциплін, розміщені на сайті кафедри «Економіка підприємства» (<http://surl.li/dkczq>). Не досить коректно в РП «Англійська мова» зазначено передумови вивчення дисципліни, а саме – володіння мовою на рівні B2 (<http://surl.li/dkcty>), але здобувачі під час спілкування у фокус-групах не підтвердили, що мають підтвердження даного рівня (М. Римар, Т. Цьомкало). Література, на думку експертної групи, в деяких робочих програмах, зокрема РП «Е-бізнес» (<http://surl.li/dkcvM>), РП «Економіка сталого розвитку» (<http://surl.li/dkcvu>), РП «Іноземна мова» (<http://surl.li/dkcty>), РП «Методика наукових досліджень» (<http://surl.li/dkewg>) та силабусах «Методика наукових досліджень» (<https://cutt.ly/UBV55W>), «Цифровий маркетинг в дії» (<http://surl.li/dkcyu>) є дещо застарілою. Силабус «Цифрові моделі» – література російського видавництва (<http://surl.li/dkcxl>). Особливістю ОП «Економіка підприємства» є досить сильна мовна підготовка, яку реалізовано за рахунок викладання окремих тем англійською мовою такі компонентів як ООК04, ООК05, ООК08, ООК10, ООК11 й вибіркової дисципліни «Дизайнерське мислення» та спрямованість на діджиталізацію. Члени ЕГ дійшли висновку, що доцільно звернути увагу на доопрацювання навчально-методичного забезпечення даної ОПП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП забезпечує необхідні умови формування індивідуальної освітньої траєкторії, що обґрунтовано у Положенні про освітні програми в К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція), (<https://cutt.ly/eBVANHWG>), Положенні про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція) (<http://surl.li/bhede>) та у Положенні про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція) (<http://surl.li/afkyq>) шляхом вибору вибіркових освітніх компонент. Під час зустрічі з гарантом Ящишиною І. ЕГ було з'ясовано, що з урахуванням невеликого контингенту здобувачів (3 особи – 2021 рік набору та 11 здобувачів 2022 рік набору Відомості про само оцінювання <http://surl.li/dkmgY>) дещо складно формувати групи для вивчення вибіркових навчальних дисциплін; якщо група не набрала достатньої кількості здобувачів (10-20 здобувачів <http://surl.li/dkmlE>), студентам пропонують схожі дисципліни. Розуміючи внутрішні процеси щодо розподілу навчального навантаження між викладачами, приймаємо дане положення до уваги, хоч і вважаємо ускладнюючою обставиною. Відповідно до ОП студенти мають право обирати вибіркові компоненти обсягом 23

кредити ЄКТС з запропонованих університетських навчальних дисциплін (заяви здобувачів додано в систему НА). Перелік запропонованих вибіркового ОК наведений в публічному доступі на сайті (<http://surl.li/ausrr>), де наведена приналежність дисциплін до факультету. Здобувачі вищої освіти мають змогу ознайомитись з переліком компетентностей та результатами навчання кожної вибіркової компоненти (<http://surl.li/dkbtz>). Здобувачами підтверджено реалізація їхнього права на вільний вибір ОК, тематики курсових та кваліфікаційних робіт, що було зазначено під час проведення фокус груп зі студентством (А. Кавунець, Д. Беньковецька). Вибірковість по даній ОПП діє в межах ЗВО. В робочих програмах окремих вибіркового компонент зазначені передумови їхнього вивчення («Е-бізнес» <http://surl.li/dkcvn>), але якщо здобувач не володіє необхідними навичками і вміннями, то він не зможе обрати дисципліну, що є обмеженням вибору здобувача («Цифровий маркетинг в дії» <http://surl.li/dkmri>). Члени ЕГ дійшли висновку, що необхідно звернути увагу на доопрацювання механізму формування груп з вибіркового дисциплін та навчально-методичне забезпечення ВК

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Загальні засади проведення практики визначаються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція) (<http://surl.li/dknss>). Навчальний план ОПП «Економіка підприємства» передбачає проходження здобувачами освіти виробничої та переддипломної практики (10,5 кредитів ЄКТС) та є обов'язковою компонентою практичної підготовки здобувачів ОП (формування ПРН01–ПРН03 та ПРН06 <http://surl.li/dkcrph>), що забезпечує підготовку високо кваліфікаційних професіоналів з економіки. Мета, завдання та очікувані результати від проходження практичної підготовки здобувачів даної ОПП наведено в РП (<http://surl.li/dknzl>; <http://surl.li/dknzm>) практики. Виробнича практика здобувачів вищої освіти спрямована на придбання практичних навичок роботи за фахом в реальних умовах, що обґрунтовує набуття відповідних компетенцій (ЗК04, ЗК05, ЗК07; СК06, СК07), зазначених в ОПП, необхідних для професійної діяльності. Здобувачі даної спеціальності проходили виробничу та переддипломну практику офлайн на базі підприємств м. Кам'янця-Подільського, Хмельницької, Чернівецької, Тернопільської, Вінницької областей за умови попереднього укладання договору про проведення практики, що регламентується Положення про раду роботодавців К-ПНУ ім. І. Огієнка (<http://surl.li/bhmck>). Зміст видів практик на ОП і послідовність їх проведення визначають наскрізна та робочі програми практик (<http://surl.li/dkqil>). ЕГ проаналізувала щоденник практики та звіт та підтверджує, що практична підготовка за даною ОП дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Під час фокус групи зі стейкхолдерами та роботодавцями, останні зазначили активність студентів даної ОПП в процесі проходження практики (І. Дунаївська, Л. Вишневська, Ю. Люба). Виробнича та переддипломна практика охоплює 315 год. (10,5 кредити ЄКТС), тобто 11,7% від загальної кількості кредитів на ОПП (<http://surl.li/dkcrph>), що на думку ЕГ дозволяє в повному обсязі оволодіти практичними навичками саме для другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка підприємства». Практична підготовка ОПП «Економіка підприємства» за другим (магістерським) рівнем націлена на отримання практичного досвіду в процесі навчання, що є запорукою майбутньої професії. Загальну організацію практик, контроль за їх проведенням здійснюють НМВ і керівники практики (досвідчені викладачі ЗВО та спеціалісти відповідних підприємств). ЕГ робить висновок що, передбачена практична підготовка здобувачів формує на базі отриманих компетентностей професійні вміння і навички для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування необхідних соціальних навичок (softskills) формуються відповідними освітніми компонентами –ЗК03, ЗК 04, ЗК 05, що забезпечується такими обов'язковими освітніми компонентами – ООК 02 Іноземна мова; ООК 03 – Економічне управління проектами; ООК 04 Гнучке управління проектами (<http://surl.li/dkcrph>). Вибіркові освітні компоненти посилюють отримання соціальних навичок (softskills). Зокрема ВК – «Дизайнерське мислення», на якому студенти опановують сучасні технології із використанням англійської мови в процесі колективної роботи, що було з'ясовано ЕГ під час фокус групи зі здобувачами (Д. Беньковська, А. Кавунець, Р. Підпригора, Т. Цюмкало). Гарантом та розробниками ОП передбачена можливість відпрацювання комплексу важливих соціальних навичок (критичне мислення досягається через дебати, захист курсових та кваліфікаційних робіт; креативне мислення - через ділові ігри, кейси; адаптивність формується за допомогою конференцій, тренінгів, семінарів), що було зазначено на зустрічах зі студентами та НПП. В рамках роботи Центру регіональних досліджень працює студентська проблемна група «Проблеми інноваційного розвитку суб'єктів господарювання», до складу якої входять здобувачі даної ОПП – Беньковецька Д., Кавунець А., Мельник Р. (<http://surl.li/dkrht>). В процесі наукових досліджень та захисту наукових проектів відбувається підсилення соціальних навичок здобувачів. Під час зустрічі з роботодавцями та стейкхолдерами (зустріч 7 та відкрита зустрічі) ЕГ з'ясувала, що на навчальній практиці розвиваються соціальні навички: спілкування в межах різними структурних підрозділах; налагодження контактів з майбутніми роботодавцями тощо. Здобувачі освіти підтвердили, що опанування softskills реалізується через презентацію результатів власних досліджень, публічні виступи на практичних заняттях, презентації завдань англійською мовою, виступи на наукових конференціях (онлайн і оффлайн), участь у тренінгових заняттях. ЕГ вважає, що в межах ОПП «Економіка підприємства» та в цілому в К-ПНУ ім. І. Огієнка створені достатні умови для розвитку soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній, для визначення компетентностей/результатів навчання використовується Національна рамка кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про обсяг ОПП «Економіка підприємства», її окремих ОК та співвідношення аудиторної й самостійної роботи, отримана в ході проведення фокус-груп з НПП, що викладають на цій програмі, підтверджує фактичне навантаження здобувачів відповідно нормативним вимогам. Аналіз Навчального плану 2021 року засвідчує, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів є відповідним для досягнення цілей та здатний забезпечити досягнення програмних результатів навчання. Навчання здійснюється за семестрами. В Навчальному плані наведено обов'язкові та вибіркові компоненти в годинах та кредитах ЄКТС, співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи відображено в навчальному плані та робочому навчальному плані. Відповідно до навчального плану ОПП загальний обсяг становить 2700 год. / 90 кредитів. Обсяг окремих освітніх компонентів ОПП розподілений на обов'язкові освітні компоненти (67 кредити ЄКТС – 74,4% від загального обсягу), вибіркові освітні компоненти (23 кредити ЄКТС – 25,6%). На самостійну роботу студента навчальним планом відводиться 1962 години, аудиторного навантаження – 738, відповідно 72,7% та 27,3%, що відповідає нормативам (не менше 50% і не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни). Тижневий обсяг бюджету аудиторного навчального часу магістрів складає до 18 годин. Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС. Протягом навчання здійснюються періодичні опитування студентів щодо їх навантаження в процесі самостійної роботи, що підтвердили здобувачі в процесі інтерв'ювання. Експертна група засвідчує достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Навчальна практика охоплює 135 год. (10,5 кредити), тобто 11,7% від загальної кількості кредитів на ОПП (<https://drive.google.com/file/d/iiNmNgNsHiFLR9lNsbUnjYeiVgyBrkRiF/view>). Робоча програма в межах окремої освітньої компоненти визначає зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Розробниками ОПП та навчального плану дотримані вимоги законодавства у сфері вищої освіти. На думку експертної групи, обсяг освітньої програми та освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів та забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Відповідно до відомостей про самооцінювання підготовка здобувачів вищої освіти за ОПП «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру та логічну послідовність ОК. Змістовно структуровані навчальні дисципліни забезпечують заявлені цілі ОПП. Окремі ОК, що викладаються в межах проєкту «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» підсилюють набуття програмних результатів даної ОПП за рахунок сильної мовної підготовки та цифрового спрямування окремих ОК. Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Здобувачі ОПП проходять виробничу та переддипломну практику офлайн та мають широке коло підприємств в Хмельницькій, Чернівецькій, Тернопільській та Вінницьких областях та формують на базі одержаних знань професійні вміння і навички для прийняття самостійних рішень. На даній ОПП в рамках роботи Центру регіональних досліджень працює студентська проблемна група «Проблеми інноваційного розвитку суб'єктів господарювання», до складу якої входять здобувачі даної ОПП. В ЗВО побудована політика формування навичок у студентства як процесі опанування навчальних дисциплін, так і під час спілкування з стейкхолдерами, безпосередня участь здобувачів в Центрі регіональних досліджень підсилює формування soft skills. Формування індивідуальної траєкторії студентів забезпечується в основному шляхом здійсненні процесу вибору навчальних дисциплін здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони. 1. В ОПП некоректно наведено відсоткове відношення кредитів ЄКТС. 2. Не чітко обґрунтовано передумови вивчення ОК в ОПП. Методичне забезпечення окремих ОК наведено не в повному обсязі або містить

деякі некоректні твердження. Механізм обрання вибірових компонент не зовсім корелюється з невеликим контингентом. 3. Відсутність дуальної освіти. Експертна група вважає доцільним: 1. Привести у відповідність ОПП. 2. З'ясувати доцільність передумов вивчення ОК та допрацювати механізм формування вибірових дисциплін. 3. Розробити план реалізації механізму дуальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

У ході роботи з критерієм 2, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 2.1-2.9: зміст освітньої програми логічно вибудований, обсяг програми відповідає вимогам законодавства щодо навантаження в кредитах ЄКТС та спрямований на досягнення програмних результатів навчання, передбачена можливість відпрацювання комплексу важливих для формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбачена належна навчальна підготовка, а також набуття softskills, фактичне навантаження є в цілому адекватним. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 2 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: 1) наявний механізм формування вибірових дисциплін, освітніх компонентів дещо обмежує вільний вибір здобувачів; 2) незначна невідповідність відсотків до кредитів в ОПП; 3) дещо застаріла та некоректна література в РП дисциплін. Рекомендації. 1) Привести у відповідність ОПП. 2) Звернути увагу на доцільність передумов вивчення ОК та обґрунтування цільової аудиторії вибірової дисципліни. 3) Доцільним є формування плану реалізації дуальної форми освіти. Враховуючи викладене, ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам критерію 2 рівня В з недоліками, які можна вважати несуттєвими. Рекомендації є досяжними

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила та процедури прийому на навчання за ОПП «Економіка підприємства» регулюються Правилами прийому до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (з останніми змінами і доповненнями 12.09.2022р.) (<https://u.to/UWtYHA>), які розміщені у вільному доступі на офіційному вебсайті Університету на якому систематизована вся необхідна інформація щодо вступної кампанії. ЕГ дійшла висновку, що в правилах прийому дискримінаційні положення для потенційних вступників відсутні, а самі правила є систематизованими, чіткими, зрозумілими та відповідають Умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти України. Під час робочої зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що вони ознайомлені з правилами прийому перед вступом, вважають їх зрозумілими, а вступну процедуру прозорою.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до «Правил прийому до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<https://u.to/UWtYHA>) за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 051 Економіка можуть особи, які отримали ступень бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Вступ на навчання (у 2022 році) здійснюється за результатами магістерського тесту навчальних компетентностей (МТНК), фахового іспиту відповідно до Правил прийому на навчання та індивідуальної усної співбесіди з англійської (німецької/французької) мови. Інформацію щодо проходження МТНК також наведено на сайті університету (<https://u.to/bGtYHA>) де чітко зазначено всі умови щодо даного оцінювання відповідно до вимог Програми тесту загальної навчальної компетентності МОНУ (<https://u.to/APL-Gw>). Програма фахового іспиту для спеціальності 051 Економіка, ОПП «Економіка підприємства» присутня на сайті університету <https://u.to/g2tYHA>. На фаховий вступний іспит виносяться такі дисципліни: Економіка підприємства, Стратегія та інноваційна діяльність підприємства, Потенціал, планування і розвиток підприємства, Управління витратами. Фаховий іспит проводиться у формі тестів на які надається 2 години. Фахове екзаменаційне завдання містить 50 тестових запитань. Усі тестові запитання закритого типу, тобто містять лише одну вірну відповідь. Кожна вірна відповідь на тестове завдання складатиме 4 бали. Максимальна загальна кількість балів за виконання тестових завдань складатиме 200 балів. Абитурієнт складе фаховий іспит за умови, якщо екзаменаційна робота матиме не менше 50 % правильних відповідей. Тобто, вступнику необхідно дати правильну відповідь не менше як на 25 тестових запитань. Мінімальний прохідний бал – 100. Критерії оцінювання результатів індивідуальної усної співбесіди з англійської (німецької/французької) мови наведені на сайті університету (<https://u.to/g2tYHA>). За даною формою оцінювання мови встановлена шкала від 100-200 балів, яка достатня для зарахування знань з мови. Нижче 100 балів усної співбесіди з мови свідчить про

негативну оцінку (незадовільно) і не дає змоги вступу на дану ОПП. Експертна група дійшла висновку, що правила прийому враховують особливості ОПП за рахунок включення до переліку тем, з яких формується програма фахового вступного випробування. На зустрічі із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, Чабановим В.Г. відповідальним секретарем приймальної комісії було зазначено, що програма фахового вступного випробування для даної ОПП щороку переглядається, відбувається врахування думок викладачів. Після чого програма затверджується на засіданні приймальної комісії та до березня поточного року оприлюднюється на веб сайті університету

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти відображено в «Положенні про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах академічної мобільності в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://u.to/mGtYHA>), затвердженому Вченою Радою Університету 24 грудня 2020 року та розміщеному у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету. Відповідно до п. 3.13 даного Положення, декан на основі рішення вченої ради факультету перезараховує освітні компоненти, якщо назви та обсяг кредитів ЄКТС компонентів співпадають. Якщо ж кількість кредитів, отриманих учасником програми академічної мобільності є нижчою ніж передбачена навчальним планом, то здобувач, відповідно до п. 3.12 даного Положення зобов'язаний ліквідувати академічну різницю в прийнятому у ЗВО порядку. Якщо ж кількість отриманих кредитів перевищує передбачену навчальним планом, то надлишок вказують в анкетних даних здобувача вищої освіти та пізніше відображають це у п. 6.1. додатку до диплому європейського зразка. Зарахування академічних результатів навчання (кредитів, оцінок, балів) з навчальних дисциплін та інших видів освітньої діяльності здійснюється на підставі наданої здобувачем вищої освіти академічної довідки, завіреної ЗВО (науковою установою, партнером), не пізніше двох місяців з дня повернення до університету. Перезарахування навчальних дисциплін чи інших компонентів навчального плану може здійснюватися у разі переведення студента до університету з іншого закладу вищої освіти, поновлення на навчання, одночасного навчання за двома спеціальностями, здобуття студентом другої вищої освіти, а також за результатами академічної мобільності. На сайті ЗВО наведено «Положення про екзамени і заліки, порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні здобувачів вищої освіти на навчання до ЗВО (<https://u.to/p2tYHA>). Визнання у ЗВО документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав (<https://u.to/tGtYHA>) Порядок визнання в ЗВО ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти (<https://u.to/umtYHA>). Практик застосування вказаних правил на відповідній ОПП не було, але під час робочої зустрічі із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, Сторчова Т.В. – керівник відділу міжнародних зв'язків, заявила, що в цілому в університеті та в рамках освітньої програми в тому числі, укладено ряд угод міжнародної співпраці, зокрема з такими країнами: Німеччина, Грузія, Латвія, Литва, Молдова, Республіка Польща, Словаччина, Туреччина, Угорщина, Румунія. Що підтверджено на сайті ЗВО (<https://u.to/umtYHA>). Крім того, ЗВО укладено договори в рамках програми Еразмус+ (<https://u.to/1GtYHA>) з Польщею, Італією, Нігерією. Однак за умов карантину Covid-19, та повномасштабної війни в Україні цей процес уповільнився.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», затвердженим Вченою Радою Університету 01 квітня 2022 року, та розміщеним на сайті Університету (<https://u.to/4WtYHA>). Відповідно до нього, результати навчання здобуті у неформальній чи інформальній освіті визнаються лише для нормативних дисциплін в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених ОПП (п. 2.4. даного Порядку). Процедура визнання результатів навчання (п. 3.5. даного Порядку) передбачає такі етапи: звернення із заявою на ім'я ректора з додатковими документами, які підтверджують результати неформальної освіти (сертифікати, дипломи, свідоцтва тощо); створення за наказу ректора комісії з розгляду даної заяви (яку очолює декан); розгляд комісією зазначених документів (із залученням гаранта ОПП); прийняття рішень щодо визнання результатів навчання. Строк розгляду заяви та прийняття рішення становить не більше 10 робочих днів (п. 3.10 даного Порядку). Обговорення питань щодо застосування елементів неформальної освіти проводиться випусковою кафедрою на засіданнях кафедри (протокол «3» від 28.04.2022 р.), де визначаються пріоритети даного виду діяльності, так є пропозиції від партнера, університету КРОК проходити курсів на платформі ДІА-Цифрова із подальшим отриманням сертифікатів як здачу відповідних змістовних модулів, та інших пропозицій щодо зарахування ОК з Іноземної мови. Експертна група не змогла оцінити дотримання правил визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті через відсутність таких практик на даній ОПП, проте в ході робочої зустрічі, здобувачі вищої освіти, в цілому, висловили свою зацікавленість в даному аспекті освітнього процесу, при тому що спостерігається недостатній рівень їх інформування щодо наявної процедури.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. У ЗВО наявні чіткі та зрозумілі правила прийому, які не містять дискримінаційних положень та процедури визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО. 2. Закладом розроблена та затверджена у квітні 2022 року процедура визнання результатів навчання отриманих в неформальній та інформальній освіті. 3. Здобувачі та потенційні вступники мають змогу ознайомитись із зазначеними процедурами та правилами на офіційному сайті Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Низький рівень популяризації серед здобувачів ОПП неформальної освіти, попри наявний у них інтерес. ЕГ рекомендує посилити рівень інформування та популяризації серед здобувачів заходів неформальної освіти та процедури перезарахування їх результатів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими та зрозумілими, знаходяться у вільному доступі для потенційних здобувачів. Розроблений ЗВО «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» є у вільному доступі і цілком зрозумілий. Спостерігається недостатній рівень інформування здобувачів щодо процедури перезарахування результатів навчання отриманих в неформальній освіті, що, однак не позначилося на набутті компетентностей здобувачами. З огляду, на вищесказане ЕГ дійшла висновку про відповідність критерію 3 рівню В. Рекомендації є досяжними.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз ОПП (<https://u.to/5WtYHA>), РП ОК (https://u.to/_GtYHA) доводить, що форми і методи навчання сприяють досягненню заявлених в ОПП ПРН і відповідають принципам студентоцентрованого навчання та академічної свободи. Форми і методи навчання регламентуються «Положенням про навчальний відділ» (<https://u.to/VmXyHA>). Організація освітнього процесу в ЗВО регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://u.to/CWxYHA>) і здійснюється за такими формами навчання (п. 4.1 даного Положення): навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття, індивідуальне заняття, консультація), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи (екзамен, залік, диференційований залік, захист курсових і кваліфікаційних робіт), які сприяють досягненню ПРН. Основні підходи до викладання і навчання зазначені у «Положенням про організацію освітнього процесу» (п. 4) і розкрито в РП ОК. При аналізі РП навчальних дисциплін (https://u.to/_GtYHA), а також зустрічі з НПП, ЕГ з'ясувала, що при викладанні застосовуються різноманітні методи навчання (метод проблемного викладу, робота з науковими текстами, частково-пошуковий та дослідницький методи), які спрямовані на розвиток у здобувачів soft skills та hard skills. Методи навчання викладачі обирають, виходячи мети вивчення та особливостей навчальної дисципліни, а також враховуючи досяжність ПРН. Як приклад, під час зустрічі гарант програми Ящишина І. зазначила, що викладає дисципліну «Економіка сталого розвитку» (<https://u.to/JmxYHA>) в якій в період як пандемії COVID-19 та військового стану для викладання застосовують в основному віртуальне навчальне середовище MOODLE. Підтвердження цього знайшло своє відображення під час спілкування ЕГ зі здобувачами та студентським самоврядуванням. Документальне підтвердження організації навчання в дистанційному режимі висвітлено у «Положенні про дистанційне навчання» (<https://u.to/KWxYHA>). Під час зустрічі з НПП з'ясовано, що пріоритетом освітнього процесу є застосування активних методів навчання і викладання, які відображені в навчальних і навчально-методичних працях НПП, силабусах (<https://u.to/N2xYHA>). Студентоцентрований підхід до навчання також реалізується при виборі тем кваліфікаційних робіт, формуванні індивідуального плану здобувача вищої освіти через вибір навчальних дисциплін вибіркової частини, про що відображено у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://u.to/PWxYHA>) та підтверджено на зустрічах ЕГ зі здобувачами. ЕГ з'ясувала, що ЗВО забезпечує і сприяє академічній свободі («Положенні про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти» (<https://u.to/QGxYHA>), «Положенням про академічне мобільність учасників освітнього процесу»

(<https://u.to/TmxYHA>). Інформація щодо ВК наведена на сайті ЗВО (<https://u.to/YGxYHA>) і інформує здобувачів про можливість вибору ВК. ЕГ було надано додаткову інформацію, а саме заяви здобувачів ВО щодо вільного вибору навчальних дисциплін.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабусу або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та ПРН розміщена на офіційному сайті ЗВО. Здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до змісту ОПП, переліку ОК і форм контролю (<https://u.to/5WtYHA>), також робочих програм навчальних дисциплін (https://u.to/_GtYHA). ЗВО розроблені рекомендаціями з розробки силабусів (<https://is.gd/Pu6EVE>) у яких зазначено про структуру силабусу і вимоги щодо його розміщення у відкритому доступі, а саме на сайті кафедр (<https://is.gd/XzFNH3>), що і з'ясовано ЕГ та відповідає дійсності. В період пандемії COVID-19 та умовах військового часу навчання регламентується «Положенням про дистанційне навчання» (<https://is.gd/CWM6r6>), а оцінювання знань здобувачів вищої освіти регламентується «Порядок організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://is.gd/qZhRBo>). Критерії оцінювання за ОК визначені у робочих програмах навчальних дисциплін і представлені у відповідних курсах в віртуальному навчальному середовищі MOODLE. В робочих програмах навчальних дисциплін безпосередньо визначені вимоги до рівня опанування навчального матеріалу, а також розподіл балів і формування підсумкової оцінки із врахуванням виду контролю (екзамен, диф. залік, залік). Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти та викладачами ЕГ з'ясувала, що на перших заняттях відбувається інформування щодо мети, змісту, критеріїв оцінювання та контрольних заходів. Про це також свідчать результати опитування здобувачів вищої освіти ОП, яке реалізується у рамках «Положення про організацію опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://is.gd/ozvT7E>) та реалізується у «Системі опитування якості освітнього процесу» (<https://is.gd/ZNuaYC>). Результати анкетування студентів даної ОПП наведено на сайті ЗВО (<https://is.gd/fiGdVZ>) в якій здобувачами даної ОПП 05.11.21 року (2 здобувачі) оцінили рівень проходження практики і надали позитивні відповіді (<https://is.gd/aU8LZi>). В цілому можна відзначити, що здобувачі ОПП проінформовані щодо цілей, змісту та ПРН, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих навчальних дисциплін. Слід зазначити, що всі робочі програми навчальних дисциплін за даною ОПП затверджені у 2022 році, що свідчить про оновлення ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОПП відбувається поєднання навчання і досліджень як при викладанні ОК, так і методах навчання. Інформація щодо наукових заходів розміщена на сайті ЗВО (<https://is.gd/aHP88R>). Під час зустрічі з академічним персоналом було з'ясовано, що гарант програми Ящишина І.В. забезпечує викладання навчальної дисципліни «Методика наукових досліджень» (<https://is.gd/qs3Io2>), яка дає необхідні знання та методичні вміння щодо самостійної, творчої роботи з організації і проведення наукових досліджень та написання різних видів наукових робіт. З'ясовано, що здобувачі ВО можуть самостійно обрати тематику курсових та дипломних проєктів в межах тем кафедри, а також обрати і власну тему відповідного фахового напрямку. Під час зустрічі зі здобувачами ВО було встановлено, що вони знайомі та беруть участь у роботі проблемних наукових гуртків (<https://is.gd/5hBwEE>). Очолює наукову проблемну групи «Проблеми інноваційного розвитку суб'єктів господарювання» здобувачів даної ОПП гарант ОПП Ящишина І.В. у якій беруть участь 5 студентів. Робота даного наукового гуртка працює у рамках Центру регіональних досліджень кафедри (<https://is.gd/UB9Xto>). Випускова кафедра бере участь у проведенні Звітної конференції студентів та магістрантів ЗВО, на якій студенти представляють свої розробки, а за результатами публікуються у збірнику наукових праць (Збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Випуск 16, 2002 р.) (<https://is.gd/79gIrW>). Здобувачі ВО другого рівня готують та публікують наукові праці у зовнішніх збірниках наукових праць та успішно апробують результати своїх досліджень на наукових заходах (<https://is.gd/Soiaob>), що передбачено вимогами до підготовки кваліфікаційної роботи. Встановлено, що здобувач даної ОПП - Мельник Р.В. взяв участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з економіки підприємства (10 квітня 2020 р.) на тему: «Основні фактори, що визначають обсяг, структур і перспективу розвитку товарообороту на підприємствах». Але у цілому ЗВО бажано звернути увагу на комплексне залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідницької роботи за ОПП, а також активізувати залучення здобувачів вищої освіти ОПП до наукових досліджень, що здійснюються кафедрами, які забезпечують реалізацію ОПП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура моніторингу та оновлення ОП проводиться у ЗВО відповідності до «Про положення про освітні програми» (<https://is.gd/wLKwyf>) (п. 6.1.) в якому зазначено (п.6.2), що «перегляд освітніх програм ЗВО проводиться щорічно (або два рази на рік за потреби), а також відповідно до п. 5. Плану заходів з оцінювання якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в К-ПНУ ім. І. Огієнка на перший семестр 2022-2023 н.р. (останній перегляд

відбувся 12.10.2022 року) (<https://is.gd/sEzWt>). ЕГ встановила, що всі робочі програми навчальних дисциплін (<https://is.gd/jKRUYb>) за даною ОПП затверджені у 2022 році, що свідчить про оновлення ОК. Моніторинг реалізації ОПП здійснюється, як правило, проектною групою із залученням науково-педагогічних працівників, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти. Викладачі, які забезпечують освітній процес за даною ОПП, оновлюють зміст ОК з урахуванням рекомендацій роботодавців та пропозицій здобувачів вищої освіти, що було з'ясовано під час зустрічі ЕГ з викладачами та студентами та роботодавцями. Також оновлення змісту ОК здійснюється кафедрою за результатами проходження наукового стажування та підвищення кваліфікації, участі у міжнародних та національних проєктах (н-д, «DigEco») (<https://is.gd/xXX3pg>). Гарант ОПП Ящишина І. відзначила, що врахування сучасних світових практик у галузі відбувається і за рахунок участі викладачів кафедри у науково-дослідних програмах та наукових заходах різних рівнів. Проф. Ящишиною І., отримано знання, навички та цифрові компетентності (інструмент Kahoot), які застосовуються при викладанні ОК «Методика наукових досліджень» (<https://is.gd/qs3lo2>), «Інноваційний розвиток підприємства» (<https://is.gd/o4YuTz>) у Ягеллонському університеті (Польща), 6 ECTS, 2021 р.). Проф.Мазур Н. підвищення кваліфікацію на базі Краківського педагогічного університету ім. Національної Комісії Освіти (Польща) (6 кр. ECTS, 2021 р.) результатом чого було оновлення лекційного матеріалу ОК «Цифрова грамотність» (<https://is.gd/47kGYU>). Доц. Боднарчук Т. в взяв участь у проєкті «Підприємницький університет» (1,6 кр. ECTS, 2022 р., Мінцифри, МОНУ) та у проєкті «UnivEntre» (3 кр. ECTS, 2022 р., Мінцифри, Університет Тарту) та завдяки отриманим компетенціям оновив курс лекцій та практичні завдання до ОК «Дизайнерське мислення» (<https://is.gd/Q9aaoQ>). Доц. Кушнір О. оновила зміст ОК «Аналіз великих даних та бізнес-аналітика» (<https://is.gd/xsNzYz>) на основі отриманих компетенцій після підвищення кваліфікації в рамках проєкту «DigEco» за програмою Erasmus+ KA2 (1,6 кр. ECTS, 2021 р., Університет Миколаша Ромеріса, Литва). Доц. Ткачук В. оновив ОК «Сучасне управління бізнесом» (<https://is.gd/j69kAZ>) на основ сучасних практик Полтавський університет економіки і торгівлі де проходив підвищення кваліфікації за програмою «Інноваційні методи навчання» (6 кр. ECTS, 2021 р). Також, під час зустрічі із викладацьким складом, викладачі, що реалізують ОПП відзначили, що зміст робочих програм оновлюється щорічно.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час проведення експертизи, ЕГ було з'ясовано, що в ЗВО здійснено ряд кроків щодо реалізації стратегії інтернаціоналізації. Процеси інтернаціоналізації в ЗВО регламентується Статутом університету (<https://is.gd/5raY5I>), Стратегією розвитку університету на 2020–2030 рр. (<https://is.gd/i1Tq8a>), Стратегією інтернаціоналізації до 2025 року (<https://is.gd/crtd40>), Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://is.gd/CMG69i>). Практична реалізація наведених у наведених установчих документах положень щодо інтернаціоналізації діяльності університету знайшло своє відображення у заключенні наступних угод про співпрацю з такими закладами: Університет ім. Яна Длугоша (Польща) (<https://is.gd/4vLJrE>); Університет Економіки в Бидгощі (Польща) (<https://is.gd/qRmRBv>); Інститутом дослідження та розвитку Люблінського науково-технологічного парку (Польща) (<https://is.gd/61mt1H>); Вищою школою економіки та інновацій в Любліні (Польща) (<https://is.gd/3tkjzy>); Державним університетом фінансів та економіки (Такжикістан) (<https://is.gd/2VED8T>). Супровід цих угод реалізується відділом міжнародних зв'язків (<https://is.gd/dwpsLy>). ЕК встановлено, що випускова кафедра здійснює активну міжнародну співпрацю (<https://is.gd/AmUZJZ>) про що зазначено на сайті кафедри. Це участь у міжнародному проєкті «DigEco» за програмою Erasmus+ KA2 (<https://is.gd/xXX3pg>), проведенні щорічних міжнародних конференцій з партнерами з Польщі та Молдови (<https://is.gd/AmUZJZ>). З'ясовано, що усі НПП кафедри мають досвід участі у програмах міжнародної академічної мобільності (<https://is.gd/BA3jZX>). Однак, під час зустрічей із здобувачами вищої освіти, здобувачі відзначили, що в період пандемії COVID-19 та військового стану вони не приймають активної участі в програмах міжнародної мобільності. З метою подальшого удосконалення ОПП, ЗВО бажано звернути увагу на більш активне залучення здобувачів вищої освіти до участі у міжнародних проєктах та програмах, програмах міжнародної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. В ЗВО розроблені дієві форми та методи навчання і викладання в період пандемії COVID-19 та військового стану, визначено основні інструменти, що використовуються при здійсненні освітнього процесу, розроблено прозорі процедури оцінювання при роботі в дистанційному режимі. 2. Критерії оцінювання є прозорими, зрозумілими і ґрунтовно розкриті в робочих програмах навчальних дисциплін, в яких подано безпосередньо критерії оцінювання, розподіл балів і порядок формування підсумкової оцінки. 3. Здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитися з критеріями оцінювання на декількох інформаційних ресурсах у відкритому доступі (на сайті ЗВО, в віртуальному навчальному середовищі MOODLE). 4. Викладачів, що реалізують ОПП, активно залучено до програм міжнародної мобільності, розвитку міжнародної співпраці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. В більшості випадків наукова робота здобувачів вищої освіти за ОПП не має системного комплексного характеру і в основному здійснюється у вигляді участі у науково-практичних конференціях, публікації тез доповідей і спільних із викладачами наукових статей. 2. Незважаючи на наявність у ЗВО значної кількості програм міжнародної мобільності, на даний (і з зрозумілих обставин) момент здобувачі вищої освіти ОПП активно не залучаються до участі в них. ЕГ рекомендує: 1. Активізувати залучення здобувачів вищої освіти ОПП до наукової роботи, участі в наукових дослідженнях і розробках кафедр, спільних із стейкхолдерами дослідницьких проєктах і програмах. 2. Посилити роботу по залученню здобувачів ОПП до участі в програмах міжнародної мобільності, міжнародних і спільних проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання, які застосовуються при реалізації ОПП відповідають принципам академічної свободи і студентоцентрованого навчання і знаходять свій прояв у вільному виборі методів викладання, тематики індивідуальних завдань, розробці завдань для практичних занять, тем кваліфікаційних робіт. В ЗВО наявні дієві форми та методи навчання і викладання в період пандемії COVID-19 та умов військового стану. Критерії оцінювання результатів навчання є прозорими, зрозумілими, своєчасно доводяться до відома здобувачів вищої освіти. При оновленні змісту ОК викладачі, що реалізують ОПП, враховують результати власних наукових досліджень. Проте, ЗВО рекомендовано активізувати комплексну роботу із залучення здобувачів вищої освіти ОПП до наукової роботи. В ЗВО існує значна кількість програм міжнародної мобільності та здійснюється робота з її розширення із врахуванням потреб і особливостей конкретних ОПП. Викладачі, що реалізують ОПП, активно приймають участь у міжнародних програмах мобільності, міжнародних стажуваннях, проходять міжнародні підвищення кваліфікації. Однак, рекомендовано активізувати залучення здобувачів вищої освіти до програм міжнародної академічної мобільності. Ураховуючи викладене, ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам критерію 4 рівню В з недовіками, які можна вважати несуттєвими. Рекомендації є досяжними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/INtv4Ty>). Контрольні заходи включають діагностичний, поточний, модульний і підсумковий контроль. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами. Підсумкова атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання, терміни їх проведення зазначені у силабусах, робочих програмах навчальних дисциплін, оприлюднюється на сайті кафедри економіки підприємства (<https://cutt.ly/PNtbwiD>), у середовищі MOODLE та доводиться до відома здобувачів на початку занять, що було підтверджено під час зустрічі із науково-педагогічними працівниками. Закладом практикується дистанційне навчання, яке регламентується Положенням про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/BNtbyz7>), та Порядком організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view), якими передбачено проведення всіх видів контролю та оцінювання здобувачів в електронній формі за допомогою платформи MOODLE.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка проведення атестації регламентуються Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (<https://cutt.ly/ONtbb17>), та Порядком проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ (<https://u.to/zr5ZNA>). Згідно з Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ, атестацію проводять у формі, визначеній стандартом вищої освіти, освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти. Програму атестації, порядок її проведення,

критерії оцінювання відповідей на питання екзаменаційного білета та (або) захисту кваліфікаційних/дипломних робіт (проектів) розробляють випускові кафедри з урахуванням стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідної спеціальності, подають її на розгляд і затвердження вченою радою факультету/навчально-наукового інституту. Для здобувачів магістерського рівня формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи, яка має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/CWxYHA>), Положенням про екзамени і заліки, порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання (<https://u.to/p2tYHA>), Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (<https://u.to/J79ZHA>), Порядком проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/Y79ZHA>). У п. 7.9 Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ ім. І. Огієнка, визначається порядок дій здобувача у разі незгоди з результатами оцінювання під час поточного, семестрового контролю та атестації. У разі незгоди з рішенням оцінювача здобувач може звернутися до декана відповідного факультету з умотивованою заявою. Декан факультету створює комісію для розгляду заяви здобувача. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільні оцінки, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру (п. 7.10 Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ ім. І. Огієнка). Якщо створена за заявою здобувача вищої освіти розпорядженням декана факультету комісія виявить, що під час семестрового контролю були порушення, які вплинули на результат екзаменів і не можуть бути усунені, ректор Університету може прийняти рішення щодо скасування його результатів і проведення повторного оцінювання для одного, декількох або всіх здобувачів вищої освіти. Під час проведення зустрічей з науково-педагогічними працівниками та здобувачами, експертною групою було встановлено, що випадків оскарження результатів контрольних заходів та врегулювання конфлікту інтересів за час провадження даної освітньої програми не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стратегією розвитку К-ПНУ ім. І. Огієнка на 2020-2030 роки (<https://u.to/lWpYHA>) передбачено вжиття заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. В Університеті розроблено та впроваджено систему документів, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, а саме: Кодекс академічної доброчесності К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/h79ZHA>), Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/vL9ZHA>), Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/CWxYHA>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/PWxYHA>), Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти К-ПНУ ім. І. Огієнка на академічний плагіат (<https://u.to/z79ZHA>). Відповідно до вищезазначених документів інформаційно-технічне супроводження процедури перевірки робіт на академічний плагіат здійснює відповідальна особа (керівник) з числа науково-педагогічних працівників кафедри, яку призначає завідувач кафедри, за допомогою програмно-технічного засобу на платформі MOODLE на базі онлайн-сервісу «Unicheck» (відповідно до укладеного договору). Результати перевірки на академічний плагіат оформлюють протоколом засідання кафедри. Електронні версії студентських кваліфікаційних робіт вносяться до модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE) з метою перевірки на плагіат і подальшому розміщенню в інституційному репозитарії університету. Здобувачі та голова комісії з питань академічної доброчесності К-ПНУ ім. І. Огієнка під час зустрічі зазначили, що необхідний рівень унікальності для магістерської кваліфікаційної роботи – 60%, а для курсової – 30%. Під час проведення зустрічі із представниками студентського самоврядування експертною групою було встановлено, що закладом популяризується академічна доброчесність шляхом проведення регулярних опитувань, челенджів, флешмобів, майстер-класів, тренінгів та ін. Закладом щорічно святкується Міжнародний день академічної доброчесності (21 жовтня). Представником студентського самоврядування було зазначено, що цього року до Міжнародного дня академічної доброчесності було організовано фото-конкурс для студентів. Під час проведення зустрічей із фокус-групами експертну групу запевнили, що за час реалізації ОП порушень академічної доброчесності не встановлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність в К-ПНУ ім. І Огієнка чітких процедур та механізмів забезпечення і дотримання академічної доброчесності. Кодекс академічної доброчесності К-ПНУ ім. І. Огієнка та інші документи, які регулюють стандарти та процедури її дотримання є чіткими та зрозумілими. Університет активно популяризує дотримання академічної доброчесності проведення відповідних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Наявний необхідний рівень унікальності для магістерської кваліфікаційної роботи – 60%, а для курсової – 30%, що є невисоким. Експертна група рекомендує підвищити рівень унікальності відповідних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ході роботи з критерієм 5, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1 - 5.4. та відповідає рівню В. Форми, критерії оцінювання та процедури контрольних заходів визначені, оприлюднені та зрозумілі учасникам освітнього процесу, форми атестації відповідають стандарту, розроблено політику та процедури дотримання академічної доброчесності, заклад активно її популяризує. До сильних сторін можна віднести наявність в К-ПНУ ім. І Огієнка чітких процедур та механізмів забезпечення і дотримання академічної доброчесності. Серед слабких сторін відмічено невисокий необхідний рівень унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів. Рекомендації є досяжними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Реалізацію ОПП забезпечують НПП у складі 8 викладачів, згідно табл. 2 відомостей самооцінювання, серед яких 2 доктора економічних наук (28,6% – Яцишина І., Мазур Н.), 6 кандидатів наук (71,4% – Чаплінський В., Кушнір О., Трофименко А., Свідер О., Бондарчук Т., Ткачук В.); з них 2 професори (25,0%), 5 доцентів (62,5%), 1 старший викладач (12,5%). Частка викладачів, що мають науковий ступінь доктора або кандидата наук та читають лекції з навчальних дисциплін за спеціальністю і працюють на постійній основі, 100%. На сайті кафедри оприлюднено інформацію про наукові досягнення, відомості про підвищення кваліфікації та наукові напрями діяльності кафедри та НПП. Проведений ЕГ аналіз кадрового складу та відповідності Ліцензійним вимогам дав змогу відзначити достатній рівень відповідності академічної кваліфікації НПП ОК, які вони викладають на ОНП, що підтверджують наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчене звання, підвищення кваліфікації, наукові публікації у фахових виданнях, зокрема у виданнях з індексацією у НБД Scopus та/або WoS тощо. За запитом ЕГ надано копії сертифікатів НПП про знання іноземної мови на рівні B2 (Свідер О., Бондарчук Т.), що забезпечує викладання окремої тематики ОК на англійській мові. Публікації викладачів корелюють зі змістом навчальних дисциплін. НПП систематично проходять підвищення кваліфікації та стажування. Найбільш вагомо – Мазур Н. – наукове стажування у Краківському Педагогічному Університеті ім. Національної Комісії Освіти (01.10-31.12.2021 р/180 год., 6 кред.); Яцишина І. - стажування за програмою Ягеллонського університету (м. Краків, Польща) та фундації «Зустріч» (м. Краків, Польща), 11 вересня – 17 жовтня 2021 року (180 годин (6 кредитів ECTS); Бондарчук Н. – Міжнародне науково-освітнє стажування та підвищення кваліфікації на тему «Зарубіжний досвід в епоху цифрової освіти» на базі Латвійського університету наук про життя і технологій (15.02-19.03.2021; 180 годин (6 кредитів); м. Єлгава, Латвія). В рамках (<https://kaf-ep.kpnu.edu.ua/profesorско-vykladatskyi-sklad/>). Результати стажування позитивно впливають на оновлення ОК за даною ОП та при їх викладанні. ОК, академічна і професійна кваліфікація НПП дозволяють досягти задекларованих цілей та ПРН за ОПП. Всі НПП, що залучаються до наукового керівництва кваліфікаційних робіт мають науковий ступінь. На профільній кафедрі за останні роки видано ряд колективних монографій та навчально-методичний посібник з економічної проблематики. В ЗВО існує Дошка пошани (<https://kpnu.edu.ua/pro-universytet/doshka-poshany/>), де зазначено викладачів, що мають значні здобутки в науково-професійній діяльності, проте викладачів, що забезпечують дану ОПП не зазначено. ЕГ вважає,

що кваліфікація викладачів, задіяних для реалізації даної ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання, проте доцільно спрямувати зусилля на збільшення отримання викладачами сертифікату відповідно до CEFR з іноземної мови.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ відмічає структурованість та достатню прозорість процедури відбору, що описана в Порядку проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (<http://surl.li/bhrzx>). Під час зустрічей з НПП експерти впевнились, що при проведенні конкурсу на посади викладачів саме їхній професіоналізм та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОП є вирішальними для результатів конкурсного добору. Відповідно до вищезазначеного Порядку для організації та проведення конкурсного відбору створюється комісія, до складу якої входить від 5 до 9 осіб, що було також зазначено під час резервної зустрічі начальником відділу кадрів Олійник І. За словами Олійник І. в 2022 р. в умовах воєнного стану конкурсу не проводилось, працівники працюють на умовах трудового договору терміном на 1 рік. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. В процесі спілкування з фокус-групою НПП та начальником відділу кадрів Олійник І., експертна комісія встановила, що професори обираються за конкурсом строком до 5 років, а доценти до 3 років. Кандидатури претендентів на обрання обговорюються на засіданнях кафедр в їх присутності. Висновки кафедри про професійні та особистісні якості претендентів затверджуються голосуванням та передаються на розгляд конкурсної комісії. При відборі на вакантні посади НПП конкурсна комісія ЗВО враховує інформацію про види та результати професійної діяльності кандидата за спеціальністю. Університет при проведенні конкурсного відбору викладачів обов'язково викладає інформацію про вакантні посади на сайті. ЕГ встановила, що НПП, які забезпечують ОПП «Економіка підприємства» значний науково-педагогічний стаж (більше 10 р.) саме в цьому ЗВО (згідно таблиці 2 відомостей самооцінювання). Експертна група дійшла висновку, що все окреслене забезпечує формування кваліфікованого колективу НПП відповідно до потреб ОПП «Економіка підприємства» та обґрунтовує достатньо високий рівень професіоналізму при викладанні за ОПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В Університеті відчувається плідна співпраця з роботодавцями, що підтверджується функціонуванням Ради роботодавців, яка діє згідно Положення про Раду роботодавців у К-ПНУ (<http://surl.li/bhmck>). ЕГ засвідчує налагодження тісної співпраці із роботодавцями і стейкхолдерами у ЗВО, що регламентується Положенням про зв'язки з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню випускників К-ПНУ ім. І. Огієнка (<http://surl.li/bhmccq>). ЕГ знайшло підтвердження, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОПП має різноплановий та системний характер, а саме гостьові лекції для здобувачів даної ОПП з ТОВ «МАКСФАРМ АГРО» (<http://surl.li/dkylf>), ТОВ «АГРОСОЛЮШНС» (<http://surl.li/dkylc>) та зустрічі зі стейкхолдерами (проф. Радіонова І.І., університет КРОК (протокол №1 від 06.05.2022), проф. Варналій З., КНУ ім. Шевченка, випускник ОПП Медвецький А.), де обговорювались питання моніторингу ОП (<http://surl.li/dkyle>). ЕГ встановила, що засіданнях кафедри «Економіка підприємства» відбувається обговорення пропозицій роботодавців (Люба Ю. – заступник директора ТзОВ «ЛІМВ-33»; Вишневецька Л. – заступник директора ПП «Віта Друк»; керівник фермерського господарства «Мельник-агро», ТОВ Artellence Мельник М., директор ТОВ підприємство «Левада» ЛТД Подсікера В.) щодо змін і оновлення ОП (<http://surl.li/dkylj>; протокол №3 від 22.02.2021). В рамках проекту «Підприємницький університет» відбулась зустріч здобувачів зі стейкхолдером Роговецьким В. – експертом Українського фонду стартапів (<http://surl.li/dkynh>). Роботодавці та стейкхолдери беруть безпосередню участь в оновленні ОП та відзначають її збалансованість. Стейкхолдери підтвердили в процесі інтерв'ю свою участь та зацікавленість у даній ОП та відмітили її структурованість. Експертна група впевнилась в тому, що пропозиції щодо вдосконалення ОП враховуються, наприклад, щодо розширення практики використання елементів неформальної освіти в ОП на 2022-2023 навчальний рік (протокол №1 від 06.05.2022; уніфікована таблиця із пропозиціями та рекомендаціями стейкхолдерів при обговоренні ОПП «Економіка підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі Спеціальності 051 Економіка була надана ЕГ в процесі запиту <http://surl.li/dkyoh>; <http://surl.li/dkyoi>). Проте міжнародні фахівці не були залучені до обговорення ОПП «Економіка підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Експертна група дійшла висновку, що ОПП «Економіка підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти гарант має активну налагоджену співпрацю із роботодавцями та стейкхолдерами в процесі організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експерти з'ясували, що К-ПНУ ім. І. Огієнка має практику залучення стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу, а також професіоналів-практиків й представників роботодавців. Професіонали-практики та роботодавці залучаються до аудиторних занять шляхом проведення відкритих гостьових лекцій, конференцій та під

час екскурсій на підприємство, що підтвердили на зустрічах здобувачі вищої освіти та самі стейкхолдери й роботодавці. В ході зустрічі ЕГ з НПП було відзначено, що дистанційний формат дав змогу більш активно залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до занять. До аудиторних занять кафедра «Економіки підприємства» залучає п професіоналів-практиків, протягом 2021-2022 н.р. відбулась гостьова лекція з ОК 06 на тему «Напрями інноваційного розвитку підприємства» з експертом М. Констатинівом (<http://surl.li/dkyti>), а у 2022-2023 н.р. – з експертом В. Горохолінською на тему «Модернізація бізнес-моделей перевезень та експорту аграрної продукції» (<http://surl.li/dkylc>) (ОК05). ЕГ встановила, що круглий столи відбуваються в ЗВО щорічно. Так в 2021, пройшла зустріч за участю власника і директора ФГ «Мельник-Агро» (<http://surl.li/dkyug>), де відбулось дискусування щодо проблематики стратегування, врахування принципів сталого розвитку (у рамках ОК03, ОК07, ОК09). В 2022 р. круглий стіл за участю здобувачів був організований на аграрному підприємстві «Максфарм» (<http://surl.li/dkyvc>), на якому обговорені питання цифровізації у аграрній сфері (ОК 10). Випускники ОПП, в процесі спілкування та на відкритій зустрічі, зокрема Чавалах К. та Кухар Р., відзначили зацікавленість експертів галузі, представників роботодавців в процесі спілкування зі студентством протягом їхнього навчання. ЕГ відмітила, що по даній ОПП існує співпраця з роботодавцями-випускниками спеціальності «Економіка підприємства» (представники компанії «Areea Group» провели вебінар щодо формування сучасних бізнес-моделей діяльності підприємства (<https://cutt.ly/fB5Bbqx>)). ЕГ підтверджує, що ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійного розвитку викладачів в Університеті регулюється Положенням про додаткове преміювання НПП та інших працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка за особливі досягнення у навчальній, методичній і науковій роботі (<https://cutt.ly/xB5N61r>). Всі ОПП, що забезпечують ОПП навели підтверджуючі документи щодо підвищення кваліфікації 180 годин/6 кредитів ЄКТС. Важливим чинником професійного розвитку викладачів ОП є стажування, що передбачено Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/lB51eNY>). Зкладами підвищення кваліфікації були як вітчизняні, так і закордонні навчальні заклади, а саме Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича – Чаплінський В. довідка №02/1070 від 24.04.2019; Бондарчук Т. довідка №02/15-1070 від 24.04.2019; Полтавський університет економіки і торгівлі – Ткачук В. свідоцтво № ПК0159997, Київський національний університет імені Тараса Шевченка – Кушнір О. сертифікат №046/21, 17-24.04.2021 та ін. та за кордоном (Університет Миколаса Ромеріса (Литва) – Чаплінський В., Кушнір О., Свідер О., Бондарчук Т., Ягеллонський університет в Кракові – Яцишина І.; Університет Мазарика (Чехія) – Мазур Н.; Краківський Педагогічний Університет ім. Національної Комісії Освіти (Польща) – Мазур Н.; Вища школа економіки та інновацій у Любліні – Свідер О.; Латвійський університет наук про життя і технологій – Бондарчук Т.) (<https://cutt.ly/qB51Cw6>). В рамках проекту DigEco пройшли підвищення кваліфікації такі НПП, що забезпечують викладання даної ОПП, як Чаплінський В., Кушнір О., Свідер О., Ткачук В. (<https://cutt.ly/7B51HaY>). В ЗВО реалізується проект «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ» як елемент якості ВО та системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, лектором якої є Н. Мазур. Проте викладачі даної ОПП не є учасниками Школи, так як школа розрахована на викладачів з невеликим стажем роботи, що було зазначено на зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО. Експертна група встановила, що керівництво К-ПНУ ім. І. Огієнка сприяє професійному розвитку НПП, надаючи можливість викладачам брати участь в міжнародних проектах в сфері вищої освіти (зокрема, Програми Європейського Союзу – ERASMUS+ в рамках проекту DigEco.) тощо, в тому числі і без відриву від основної роботи

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ під час фокус груп з НПП та керівництвом, менеджментом ЗВО з'ясувала, що стимулювання НПП відбувається відповідно до Статуту К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://cutt.ly/kB6SPgH>), Положенням про додаткове преміювання НПП та інших працівників К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://cutt.ly/xB5N61r>). Заохочення НПП відбувається шляхом формування рейтингу викладачів та вшанування викладачів на Дошці пошани (<https://kpnu.edu.ua/pro-universitytet/doshka-poshany>). Рейтинг викладачів складається окремо для таких категорій – професорів, доцентів та старших викладачів й асистентів, з врахуванням найбільш вагомих здобутків НПП (<https://kpnu.edu.ua/publicna-informatsia/>). Викладачі, що попали на Дошку пошани фінансово заохочуються, що закріплено в Положенні про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://cutt.ly/8B6Gf29>). В Університеті регулярно здійснюється матеріальне стимулювання викладачів при умові високих рейтингових показників, публікації статей у періодичних виданнях Scopus та Web of Science тощо, що засвідчили НПП (Кушнір О.), які безпосередньо отримали матеріальні винагороди. Під час спілкування з керівником та менеджментом було підтверджено також і моральне заохочення НПП – грамотами та подяками. Експерти з'ясували, що в ЗВО практикується як моральне, так і матеріальне заохочення працівників за вагомі успіхи у науково-педагогічній діяльності. ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО діє ефективна система стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Налагоджена співпраця із роботодавцями та стейкхолдерами в процесі організації та реалізації освітнього процесу.
2. Сприяння професійному розвитку НПП, можливість викладачам брати участь в міжнародних проєктах в сфері вищої освіти (зокрема, Програмі Європейського Союзу – ERASMUS+ в рамках проєкту DigEco.), в тому числі і без відриву від основної роботи.
3. Розвинена система залучання до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. В цілому досить не високий рівень наявності сертифікатів CEFR з іноземної мови рівня B2 серед викладачів ОПП.
2. Незалученість міжнародних фахівців до обговорення ОПП «Економіка підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та для проведення аудиторних занять. Експертна група рекомендує: 1. Розробити план та впровадити механізм стимулювання отримання сертифікатів CEFR з іноземної мови серед викладачів ОПП; 2. Розробити план залучення міжнародних професіоналів-практиків для проведення аудиторних занять для здобувачів та реалізувати його.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ході роботи з критерієм 6, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1 - 6.6 та відповідає рівню B. До сильних сторін можна віднести: налагоджену співпрацю із роботодавцями та стейкхолдерами в процесі організації та реалізації освітнього процесу; сприяння професійному розвитку НПП, можливість викладачам брати участь в міжнародних проєктах в сфері вищої освіти. Серед слабких сторін, що зумовили відповідні рекомендації: невисокий рівень наявності сертифікатів B2 CEFR з іноземної мови серед викладачів ОПП; незалученість міжнародних фахівців до обговорення ОПП «Економіка підприємства» та проведення аудиторних занять. Рекомендації є досяжними

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ мала можливість переконатися, що К-ПНУ має у своєму складі розширену інфраструктуру (навчальні приміщення, комп'ютерні лабораторії, бібліотеку, читальну залу, дві спортивні зали, велику конференц-залу, гуртожитки, та ін.). У К-ПНУ забезпечений вільний доступ до ресурсів мережі Інтернет, у всіх приміщеннях є покриття Wi-Fi. В бібліотеці функціонує читальний зал електронної бібліотеки, оснащений 10 персональними комп'ютерами та багатофункціональним пристроєм. Представником бібліотеки було зазначено, що у закладі надається вільний доступ до електронних наукових баз даних Scopus, Web of Science. Закладом надається доступ до електронного каталогу бібліотеки (<https://u.to/or9ZHA>) та інституційного репозитарію (<https://u.to/1L9ZHA>). Фінансування Університету, згідно Статуту (<https://u.to/bWpYHA>), здійснюється за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, із дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості в ухваленні рішень. Фінансові ресурси, за запевненням ректора К-ПНУ, є достатніми для забезпечення ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Наявна інфраструктура та матеріально-технічна база К-ПНУ ім. І. Огієнка, як зазначили учасники фокус-груп здобувачів, НПП, адміністративного персоналу та огляд ЕГ матеріальної бази в режимі он-лайн, дає змогу в повній мірі задовольнити потреби та інтереси здобувачів, що було підтверджено здобувачами Цьомкало Тарасом, Римар Максимом та Беньковською Дарією. Здобувачі та викладачі мають відкритий доступ до наукової інформації ЗВО,

безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Здобувачам та викладачам надається вільний доступ до сервісів перевірки текстів на наявність плагіату, таких як Unicheck. Матеріально-технічна база включає навчальні корпуси, гуртожитки, безкоштовний доступ до бібліотечного фонду та спортивних секцій, перелік яких, за словами Гаранта Ящишиної Ірини Володимирівни і здобувача Цьомкало Тараса, є дуже широким. Для проведення занять використовуються аудиторії, у т.ч. обладнані комп'ютерами та мультимедійним обладнанням. Закладом випускаються фахові наукові видання, проте, як було зазначено керівництвом К-ПНУ, здобувачі та науково-педагогічні працівники не мають можливості безоплатної публікації у даних журналах. К-ПНУ приєднався до міжнародного проєкту «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану (DigEco)», що має на меті впровадження цифрової економіки у процес вищої освіти України та Таджикистану, що базується на міжнародній практиці освіти 4.0 для забезпечення сталого розвитку економіки України та Таджикистану (<https://u.to/MWtYHA>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища регламентується Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція) (<https://u.to/FcBZHA>), Положенням про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників і здобувачів ВО К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/FsBZHA>), Правилами внутрішнього розпорядку К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/IcBZHA>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано засоби протипожежної безпеки, які є в наявності у всіх точках університету. На базі К-ПНУ 2 спортивні зали, у яких, як зазначила Гарант ОП, функціонує широкий вибір спортивних секцій, які є безкоштовними для здобувачів та викладачів. Територія закладу та бібліотеки має свій Wi-fi з безкоштовним та відкритим доступом. На базі К-ПНУ ім. І. Огієнка функціонує Музей історії університету (<https://u.to/IsBZHA>), відкритий для відвідування здобувачами та викладачами. Під час проведення зустрічі зі здобувачами, експертною групою було встановлено, що закладом доводиться до відома порядок дій під час повітряних тривог, а також наявні обладнані укриття. Під час відеоогляду матеріальної бази, експертній групі було продемонстровано підземне бомбосховище, яке складається із багатьох приміщень, обладнаних для укриття і проведення занять. У бомбосховищах підключений інтернет-зв'язок, наявні ліки, певний запас води. За словами керівництва К-ПНУ ім. І. Огієнка, укриття обладнували сумісно із ДСНС. Під час зустрічей із працівниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів було відмічено, що в К-ПНУ ім. І. Огієнка працює психологічна служба (<https://u.to/JsBZHA>), до якої безкоштовно можуть звернутись як здобувачі, так і викладачі закладу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ переконалася під час зустрічей зі здобувачами, НПП, представниками студентського самоврядування та представниками структурних підрозділів, що К-ПНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Освітньо-інформаційна підтримка здобувачам ОНП надається через комунікацію із викладачами, відділом аспірантури докторантури, у т.ч. засобами дистанційного навчання (Zoom, Google Class та ін.). Дистанційне навчання практикується у К-ПНУ ім. І. Огієнка із використанням в освітніх цілях модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE). Здобувачі мають вільний доступ до бібліотечних фондів у електронному каталозі (<https://u.to/NMBZHA>) та наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Інформування здобувачів щодо організації освітнього процесу здійснюється шляхом оприлюднення всієї необхідної нормативної документації та інформаційних матеріалів на офіційному сайті Університету (<https://u.to/N8BZHA>), за допомогою платформи MOODLE та шляхом публікації інформації у месенджерах. Комунікація викладачів зі здобувачами здійснюється безпосередньо під час занять, консультацій тощо. Консультативна та організаційна підтримка здобувачів, надання допомоги та інформування здійснюється через завідувачів профільюючих кафедр та викладачів. Періодично для здобувачів представниками студентського самоврядування організуються семінари, тренінги, майстер-класи з питання дотримання академічної доброчесності (<https://u.to/WcBZHA>). Соціальна підтримка здобувачів здійснюється значною мірою членством у Профкомі студентів, аспірантів та докторантів. Представник Профкому під час зустрічі зазначив, що здобувачі мають можливість звернутись до Профкому із заявою про матеріальну допомогу, у разі потреби. Також в К-ПНУ ім. І. Огієнка працює психологічна служба (<https://u.to/JsBZHA>), до якої безкоштовно можуть звернутись як здобувачі, так і викладачі закладу. Закладом регулярно проводяться опитування (анкетування) здобувачів щодо рівня задоволеності освітнім середовищем. Здобувачі задоволені рівнем освіти, що доводять результати опитування (<https://u.to/ccBZHA>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Умови для перебування осіб з особливими освітніми потребами регулюють: Правила прийому до К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/UWtYHA>), Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/CWxYHA>), Положення про організацію інклюзивного навчання в К-ПНУ ім. І. Огієнка

(<https://u.to/f8BZHA>), Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа маломобільних груп населення в К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/gcBZHA>), Стратегія розвитку К-ПНУ на 2020-2030 рр. (<https://u.to/lWpYHA>). З метою забезпечення доступу до приміщень університету маломобільних груп населення у навчальних корпусах та гуртожитках створено пандуси, широкі проходи, безпорогові дверні блоки, а також було встановлено кнопки виклику персоналу. Особа, яка потребує допомоги, за необхідності відвідати приміщення університету, може звернутися до будь-якого працівника університету або скористатися кнопкою виклику персоналу. Під час візиту ЕГ встановила, що на даній ОНП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується Статутом К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/qMBZHA>), Антикорупційною програмою (<https://u.to/qsBZHA>), що має на меті запобігання корупції, у тому числі для виявлення та усунення причин корупції (профілактики корупції), мінімізації й усунення наслідків корупційних правопорушень. Діяльність органів студентського самоврядування, профспілкової організації студентів, аспірантів та докторантів К-ПНУ ім. І. Огієнка направлена на забезпечення врегулювання конфліктних ситуацій та відстоювання права здобувачів вищої освіти. Ці органи співпрацюють з юридичним відділом для надання здобувачам освіти консультативно-правової допомоги. Згідно Кодексу академічної доброчесності (<https://u.to/h79ZHA>), неприйнятним для учасників освітнього процесу в К-ПНУ є будь-які прояви сексуальних домагань, утисків, гендерної нерівності та дискримінації. Загальний моніторинг і контроль за дотриманням учасниками освітнього процесу норм і принципів даного Кодексу здійснює Комісія з питань академічної доброчесності. Дана Комісія у т.ч. має право на розгляд доповідних записок/заяв щодо порушення положень Кодексу, а також подавати пропозиції керівництву К-ПНУ ім. І. Огієнка щодо накладання відповідних санкцій, готувати відповідну ухвалу. У закладі встановлено скриньку довіри, куди кожен може подати анонімне звернення у разі виникнення конфліктної ситуації, або скористатися телефоном довіри (<https://u.to/u8BZHA>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Участь у міжнародному проєкті «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану(DigEco)», що має на меті впровадження цифрової економіки у процес вищої освіти України та Таджикистану, що базується на міжнародній практиці освіти 4.0 для забезпечення сталого розвитку економіки України та Таджикистану

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Закладом випускаються фахові наукові видання, проте здобувачі та науково-педагогічні працівники не мають можливості безоплатної публікації у даних журналах. Експертна група рекомендує надати можливість безоплатної публікації у журналах, які випускаються закладом.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ході роботи з критерієм 7, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1 - 7.6. та відповідає рівню В. Наявна та доступна інфраструктура К-ПНУ, необхідна для забезпечення освітнього процесу (аудиторії, бібліотека, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання) допомагає здобувачам поглиблювати свої теоретичні знання та здійснювати наукові дослідження. К-ПНУ забезпечує вільний доступ усіх учасників освітнього процесу до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОНП, а також придатним для навчання осіб з особливими освітніми потребами. На базі закладу функціонує психологічна служба, де можуть отримати психологічну консультацію усі бажаючі. До сильних сторін можна віднести участь у міжнародному проєкті «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану(DigEco)». Серед слабких сторін

відмічено відсутність можливості безоплатної публікації здобувачами та науково-педагогічними працівниками у журналах, які випускаються закладом. Рекомендації є досяжними.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відбуваються згідно із загальноуніверситетською політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що діють у К-ПНУ ім. І. Огієнка: 1. Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/FNqSsKh>) 2. Положення про освітні програми в К-ПНУ ім. І. Огієнка (нова редакція) (<https://cutt.ly/BNqSkyL>) 3. Порядок проведення внутрішньої акредитації освітніх (освітньо-професійних/освітньо-наукових) програм спеціальностей К-ПНУ ім. І. Огієнка (<http://surl.li/bkkzpr>). Моніторинг ОПП «Економіка підприємства» здійснюється групою забезпечення спеціальності з метою об'єктивного інформаційного відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів ВО з оцінюванням актуальності змісту ОП, ступеня досягнення запланованих результатів навчання здобувачами ВО та готовності випускників до професійної діяльності. ЕГ була ознайомлена з результатами моніторингу (<https://cutt.ly/cNqUuxi>; <https://cutt.ly/rNqUhr1>). До моніторингу залучаються стейкхолдери: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти, випускники, що неодноразово було підтверджено у відповідних фокус-групах. ЕГ підтверджує зворотний зв'язок під час формування та перегляду ОПП з боку зацікавлених сторін. Група забезпечення спеціальності при проведенні моніторингу має інформувати опитуваних про мету моніторингу та спосіб його здійснення для забезпечення достовірності та повноти наданих відповідей. Рішення про необхідність перегляду ОПП приймається у разі потреби, але не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу. ЕГ може стверджувати, що на кафедрі в межах факультету існує практика міжкафедральної взаємодії в підготовці та реалізації освітніх програм (<https://cutt.ly/pNqAo77>; <https://cutt.ly/yNqSwyl>), яка також реалізується через особисті професійні контакти між завідувачами кафедр, особисті контакти між викладачами, спільне видання підручників і посібників. Було з'ясовано, що всі здобувачі ВО мають можливість надавати свої пропозиції щодо змісту проекту ОП, цей процес організовано за допомогою анкетування, через рада із науково-методичної роботи до складу якої входять студенти і випускову кафедру. ЕГ було з'ясовано, що регулярно проводяться опитування здобувачів ЗВО та результати опитування опубліковано на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/WNqAwt5>), проте ЕГ не вдалося ознайомитися з результатами так як вони надаються лише в корпоративному домені власника (<https://cutt.ly/INqAU2b>). ЕГ дійшла висновку, що Університет дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ переконалась, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Анкетування студентства реалізується на основі Положення про організацію опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в К-ПНУ ім. І.Огієнка (<https://cutt.ly/sNqGDik>). На зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО в.о. проректора з науково-педагогічної роботи Бесарабчук Г. відмітив, що фокус-групи із забезпечення якості вищої освіти немає, але є рада із науково-методичної роботи до складу якої входять студенти, яка створена наказом ректора від 30 жовтня 2020р., №117-ОД та регулюється Положенням про раду із науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/dlcpk>). Інтереси здобувачів встановлюються за результатами публічного обговорення ОПП, врахування результатів анкетування під час перегляду ОПП та розробки корегувальних заходів щодо забезпечення якості та процесів в К-ПНУ ім. І.Огієнка. Результати реагування на пропозиції здобувачів вищої освіти публічно висвітлені (<https://cutt.ly/pNqAo77>; <https://cutt.ly/yNqSwyl>). ЕГ встановлено в процесі зустрічі зі здобувачами, що їм відомо про те, що форми опитування щодо змісту ОП наявні на офіційному сайті на предмет внесення пропозицій щодо удосконалення та здобувачі запевнили, що не мають проблем з комунікацією з ЗВО стосовно процесу надання освітніх послуг та реалізації ОП. Здобувачі активно співпрацюють із гарантом, кураторами академічних груп, кафедрою та деканатом та їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП (розробити навчально-методичні посібники з дисциплін DigEco, перенести виробничу практику на вересень 3-го семестру для врахування її результатів при написанні магістерської роботи). Експертна група відмітила тісну співпрацю здобувачів, студентського самоврядування, адміністрації та викладачів ЗВО, необхідну комунікацію щодо задоволеності змістом і результатами навчання. ЕГ дійшла висновку, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОПП у якості як партнерів; позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами опрацювання відомостей самооцінювання, ознайомлення з сайтом кафедри та факультету, групи кафедри у мережі Facebook та спілкування з роботодавцями ЕГ стверджує, що здійснюється системне залучення стейкхолдерів до періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості. Пропозиції роботодавців та стейкхолдерів зберуться до уваги під час періодичного перегляду освітньої програми та результати опрацювання пропозицій стейкхолдерів подано в протоколах засідання кафедри (<https://cutt.ly/qNqCfkS>) та оприлюднено в уніфікованій таблиці із пропозиціями та рекомендаціями стейкхолдерів (<https://cutt.ly/pNqA077>; <https://cutt.ly/yNqSwyl>). Під час проведення аудиторних та виїзних практичних тренінгів роботодавці (Ю. Люба, Л. Вишневська, В. Завадський, М. Мельник) сприяють підвищенню рівня практичної підготовки здобувачів освіти, а також оцінюванню рівня якості надання освітніх послуг в рамках ОПП. Гарант та НПП відзначили, що в рамках процедур забезпечення якості ОПП постійно йде пошук нових форматів співпраці із представниками бізнесу. За результатами опрацювання відомостей самооцінювання та ОПП «Економіка підприємства» ЕГ було з'ясовано, що від директора «Левада» ЛТД Подсікери В. надійшла пропозиція про розширення компетентностей з аналізу конкурентів, конкурентних переваг, побудови стратегії розвитку підприємства, яка врахована у ОП на 2021–2022 н.р. (ОК05); від Мельника М. (ФГ «Мельник-Агро», ТОВ Artellence) надійшла пропозиція про формування компетентностей з креативного мислення, що частково врахована (ОК07, ОК03); в змісті окремих кваліфікаційних робіт здобувачів також було враховано пропозиції стейкхолдерів (<https://kaf-ep.kpnu.edu.ua/2022/01/13/3856/>). ЕГ дійшла висновку, що робота по залученню роботодавців та стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів є систематичною та багатовекторною, про що свідчать публічні заходи кафедри «Економіка підприємства», напрями співробітництва, відгуки здобувачів вищої освіти та самих роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ за результатами акредитаційної експертизи з'ясувала, що К-ПНУ ім. І.Огієнка та кафедра «Економіка підприємства» приділяють достатню увагу сприянню працевлаштуванню здобувачів. В Університеті функціонує відділ профорієнтаційної роботи, до університетської підготовки та сприяння працевлаштування випускників університету (<https://proforient.kpnu.edu.ua/prugodnycho-ekonomichnyj-fakultet/>) одним із напрямків діяльності якого є постійна підтримка зв'язків із випускниками та збір та аналіз інформації про професійну діяльність випускників. ЕГ підтверджує, що в ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (<https://cutt.ly/tNwmPXv>). Під час спілкування з випускниками ЕГ впевнилась (Білюк А., Білокриницький В.), що у випускників існує тісний інформаційний зв'язок з випусковою кафедрою та викладачами, що їх періодично збирають шляхом розсилки запрошень. Також існує практика залучення випускників, що працюють за спеціальністю до удосконалення та перегляду ОПП. Під час зустрічі з адміністративним персоналом Адамовський В. зазначив, що раніше була Асоціація випускників, але зі зміною умов її утримання, вона не функціонує. Проте ці функції перейняв відповідний Відділ. Університет пишається своїми випускниками, що широко висвітлюється на сайті ЗВО, факультету та кафедри (<https://kaf-ep.kpnu.edu.ua/nashi-vypusknyky/>; <https://cutt.ly/UNwQJ5b>). В університеті проводяться різні заходи (форуми, круглі столи, вебінари тощо), на які запрошуються випускники різних років. У ЗВО регулярно організовуються зустрічі з випускниками, що дає змогу обміну інформацією між Університетом та випускниками. Гарант ОП, керівник відділу профорієнтаційної роботи, до університетської підготовки та сприяння працевлаштування Адамовський В. та керівник навчально-методичного центру забезпечення якості освіти Бесарабчук Г. запевнили ЕГ, що зібрана інформація про випускників аналізується та враховується при оновленні ОПП. Проте, сама система спілкування з випускниками не носить особистого характеру, спілкування відбувається шляхом електронного спілкування та спостерігається спілкування в основному із випускниками, які досягли «кар'єрних вершин». ЕГ запропонувала посилити моніторинг інформації щодо кар'єрного шляху випускників та використовувати особисте спілкування. ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО діє практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до Наказу «Про проведення моніторингу освітніх (освітньо-професійних / освітньо-наукових) програм спеціальностей університету» № 123-ОД від 06.10.2022 та Наказу «Про затвердження Плану внутрішньої акредитації освітніх (освітньо-професійних/освітньо-наукових) програм спеціальностей університету в 2022- 2023 н. р. та відповідальних працівників за її проведення» №102-ОД від 01.09.2022, їх оновлення відбувається за результатами їхнього моніторингу. Результати моніторингу обговорюються на засіданнях випускових кафедр, рад з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти факультету/інституту і вченої ради факультету/інституту. За словами керівник навчально-методичного центру забезпечення якості освіти Бесарабчук Г. у практиці ЗВО перегляд ОПП здійснюється раз на рік або на вимогу змін щодо її нормативно-правового забезпечення. За період функціонування ОПП враховувались пропозиції стейкхолдерів та усіх учасників освітнього процесу щодо її удосконалення, зокрема такі як: розширити знання та компетенції студентів щодо автоматизації та цифровізації виробництва; розширення знань, вмінь та компетентностей сучасного економіста, зокрема з аналізу конкурентів, виявлення конкурентних переваг та вмінь побудови стратегії розвитку підприємства. Такі пропозиції як – проводити частину практичних занять на діючих підприємствах та вернути увагу на формування компетентностей з креативного мислення було враховано частково (<https://cutt.ly/NNwOjjL>). У ході проведення фокус груп,

дослідження ОПП «Економіка підприємством», відомостей про СО та іншої документації, ЕГ з'ясовано, що значних недоліків і негативних результатів функціонування ОП не виявлено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною, тому попередніх зауважень та пропозицій немає. Однак, враховуються зауваження та пропозиції стейкхолдерів та роботодавців, щодо оновлення структурних складових, змісту робочих програм, освітніх компонентів і силабусів, програм практики тощо. ЕГ з'ясувала, що протягом 2022-2023 навчального року в Університеті проходить 20 акредитаційних справ, зі слів керівника закладу

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті К-ПНУ ім. І.Огієнка сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку і оновленню ОП та освітній діяльності. На зустрічах з фокус групами та відповідними доказами ЗВО, що представлені на сайті університету так і надані за вимогою ЕГ, яскраво продемонстрована сформована культура якості в ЗВО. У К-ПНУ ім. І.Огієнка діє цілісна система внутрішнього та зовнішнього підвищення кваліфікації. Кожний структурний підрозділ зазначеного закладу вищої освіти чітко розуміє свою роль та значення у процесі забезпечення якості, формує своєрідний форпост якості у сфері своєї діяльності, що знаходить відображення у відповідних положеннях про структурні підрозділи. У ЗВО проводяться опитування здобувачів вищої освіти, випускників та стейкхолдерів, результати яких враховуються при реалізації ОНП. Здійснюється взаємодія між НПП, гарантами ОП, завідувачами кафедр, керівництвом факультету та підрозділами ЗВО, зокрема відділу моніторингу якості підготовки фахівців та підвищення їх кваліфікації, навчально-методичним центром забезпечення якості освіти, наукового відділу, що реалізують відповідні процедури й заходи щодо забезпечення якості вищої освіти. ЕГ з'ясувала і підтверджує, що до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП залучені представники академічної спільноти, до перегляду ОП залучаються представники зовнішнього академічного середовища. Зокрема налагодження зв'язків із зовнішньою академічною спільнотою відбувається через спільну участь у освітніх проектах – Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану(DigEco) 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SVHE-JP (<https://inter.kpnu.edu.ua/uk/digeco/>). ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті К-ПНУ ім. І.Огієнка сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОПП «Економіка підприємства»

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Відбувається системний зворотний зв'язок під час формування та перегляду ОПП з боку зацікавлених сторін. 2. На випусковій кафедрі в межах факультету існує практика міжкафедральної взаємодії в підготовці та реалізації освітніх програм. 3. Робота по залученню роботодавців та стейкхолдерів в якості партнерів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення є систематичною та багатовекторною. 4. За період функціонування ОПП враховувались пропозиції стейкхолдерів та усіх учасників освітнього процесу щодо її вдосконалення; налагодження зв'язків із зовнішньою академічною спільнотою відбувається через спільну участь у освітніх проектах – Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану(DigEco)

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони. 1. Механізм спілкування з випускниками має дещо формальний характер та спостерігається недостатньо відпрацьована система збирання інформації щодо випускників ЗВО за даною ОПП. ЕГ запропонувала посилити моніторинг інформації щодо кар'єрного шляху випускників та використовувати особисте спілкування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ході роботи з критерієм 8, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1 - 8.7. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: дотримання затверджених процедур розробки та моніторингу освітньої програми; системний зворотний зв'язок під час формування та перегляду ОПП з боку зацікавлених сторін; система забезпечення якості в цілому забезпечує реагування на виявлені недоліки; враховуються пропозиції всіх учасників освітнього процесу щодо її удосконалення; налагоджування зв'язків із зовнішньою академічною спільнотою відбувається через спільну участь у освітніх проєктах. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 8 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: система збирання та відслідковування кар'єрного шляху випускників в К-ПНУ ім. І.Огієнка недостатньо відпрацьована, збирання інформації відбувається частково. Рекомендації: посилити моніторинг інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Рекомендації є досяжними.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу К-ПНУ ім. І. Огієнка регулюються Статутом К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/qMBZHA>), Колективним договором між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ ім. І. Огієнка на 2021-2023 рр. (<https://u.to/1sBZHA>), Правилами внутрішнього розпорядку К-ПНУ ім. І. Огієнка (<https://u.to/IcBZHA>), Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (<https://u.to/CWxYHA>). Експертна група під час співбесід із фокус-групами мала змогу впевнитися, що права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу дотримуються під час реалізації освітньої програми, що було підтверджено здобувачами Цьомкало Тарасом, Мельник Романом та профоргом студентів природничо-економічного факультету Кравчуком Владиславом. Нормативні документи є доступними та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час спілкування ЕГ з професорсько-викладацьким складом, здобувачами, представниками структурних підрозділів.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

За твердженням Гаранта, проєкт ОПП було опубліковано завчасно на офіційному сайті кафедри економіки підприємства К-ПНУ ім. І. Огієнка в розділі «Освітньо-професійні програми» (<https://u.to/AcFZHA>). На сайті ЗВО висвітлено результати обговорення освітньої програми та надані пропозиції за відповідним посиланням «Зауваження та пропозиції до освітньо-професійних програм кафедри» (<https://u.to/GMFZHA>). Під час співбесід із різними фокус-групами експертна група встановила, що роботодавці приймають участь в обговоренні та надають пропозиції щодо удосконалення освітньої програми, проте підтверджень залучення до цього процесу з боку випускників ОП, експертною групою не встановлено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Чинна ОПП висвітлена на офіційному сайті кафедри економіки підприємства К-ПНУ ім. І. Огієнка у розділі «Освітньо-професійні програми» розділу «Аспірантура і докторантура» (<https://u.to/AcFZHA>), де розміщено основний зміст ОПП, її мету, цілі, компоненти, перелік компетентностей та програмні результати навчання. Варто відмітити, що наповнення офіційного сайту К-ПНУ ім. І. Огієнка є досить вичерпним і є зручним для пошуку. Гарант Ящишина Ірина Володимирівна додала, що деякі освітні компоненти (наприклад, силабуси навчальних дисциплін тощо) розміщуються також на платформі MOODLE, за допомогою чого здобувачі можуть зручніше отримати доступ до необхідної інформації. Представлена на сайті інформація, за твердженням здобувача Цьомкало Тараса та менеджера з навчання та розвитку CRH Україна АТ «Подільський цемент» Дунаївської Ірини Григорівни є зрозумілою та достатньою для формування повного уявлення про ОПП та, за бажанням, висловлювання власних зауважень, рекомендацій та пропозицій.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформаційне наповнення та зручність офіційного сайту К-ПНУ ім. І. Огієнка Позитивною практикою можна вважати

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недостатній рівень залучення випускників до обговорення освітньої програми. Експертною групою рекомендується посилити рівень залучення випускників до обговорення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У ході роботи з критерієм 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОПІ має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 - 9.3. та відповідає рівню В. В К-ПНУ ім. І. Огієнка високий загальний рівень та сталі практики щодо оприлюднення ключових аспектів нормативної бази, інформації щодо освітньої програми та її складових. До сильних сторін можна віднести інформаційне наповнення та зручність офіційного сайту К-ПНУ ім. І. Огієнка. Серед слабких сторін відмічено недостатній рівень залучення випускників до обговорення освітньої програми. Рекомендації є досяжними.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>програма_Візиту_КПНУімІО_051 зі змінами.pdf</i>	bUTeAEYsz3ugJ3aLQk4jbVMM+WeLCO9FZN2jVk3zPW8=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Романовська Юлія Анатоліївна

Члени експертної групи

Козловський Сергій Володимирович

Чупрін Євген Сергійович